

ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Стоматологічний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Хірургічна стоматологія ОК 29 e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua

Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, 79010, м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6, КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії, +38 (032) 278-62-67; 79059, м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9, КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона» 79000, м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ, e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Д.мед.н., професор - Варес Ян Евальдович e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua

Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	IV
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	VII, VIII
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	І.Я. Ломницький, д.мед.н., професор В.М. Горицький, д.мед.н., професор Н.М. Крупник, к.мед.н., доцент В.В. Винарчук-Патерега, к.мед.н., доцент О.Я. Мокрик, к.мед.н., доцент Ю.О. Медвідь, к.мед.н., доцент Х.Р. Погранична, к.мед.н., доцент Ю. Б. Пастернак, к.мед.н., доцент О.З. Масна-Чала, к.мед.н., доцент У.Д. Матолич, к.мед.н., доцент

	<p>В.Ю. Вовк, к.мед.н., доцент С.В. Уштан, к.мед.н., доцент Я.М. Ільницький, к.мед.н., доцент А.В. Філіпський, к.мед.н., доцент Н.М. Сороківська, к.мед.н. І.С. Сороківський, к.мед.н. М.М. Корнієнко, к.мед.н. В.В. Панькевич, к.мед.н. М.Р. Назаревич, к.мед.н. Н.І. Лецишин, к.мед.н. Ю.М. Мельничук, к.мед.н. Н.В. Штибель, к.мед.н. Р.Ю. Кручак, к.мед.н. Ю.І. Федин Д.Б. Петров</p> <p>e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua</p>
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	ні

Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	<p>Я.Е. Варес, завідувач кафедри, д,мед.н., професор Ю.О. Медвідь, завуч кафедри, к.мед.н., доцент</p> <p>e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua</p>
Кількість кредитів ECTS	4,5
Кількість годин (лекції/практичні заняття/самостійна робота студентів)	<p>Загальна кількість годин -135 Лекції – 8 Практичні заняття – 60 Самостійна робота - 67 (8/60/67)</p>
Мова навчання	Українська, англійська
Інформація про консультації	<p>Консультації проводяться згідно складеного графіку консультацій, який розміщено на інформаційних стендах кафедри, електронній сторінці кафедри, платформі для дистанційного навчання misa</p>
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	<p>79010, м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6, КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії, +38 (032) 278-62-67; 79059, м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9, КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона» 79000, м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ, e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua Регламент роботи : 9.00-16.20 (у дні відробок пропущених занять згідно</p>

2. Коротка анотація до курсу

Дисципліна передбачає вивчення хірургічної стоматології за основними її розділами: «Пропедевтика хірургічної стоматології», «Запальні захворювання ЩЛД», «Онкологія ЩЛД», «Травматологія ЩЛД», «Реконструктивно-відновна хірургія ЩЛД», при цьому наголос робиться на вивченні етіології, патогенезу, клініки, діагностики, невідкладного лікування та профілактики основних і найбільш розповсюджених захворювань ЩЛД.

Значна увага приділяється формуванню у студентів навичок збору анамнезу, проведення обстеження та диференційної діагностики захворювань ЩЛД із різноманітним клінічним перебігом та їх ускладненнями, на практиці вивчаються сучасні підходи до діагностики, принципів лікування та профілактики на засадах доказової медицини, а також невідкладні стани в практиці хірургічної стоматології. Студенти приймають участь в діагностично-лікувальному процесі амбулаторних, стаціонарних пацієнтів під керівництвом асистентів і доцентів кафедри. Також передбачено ознайомлення з лікувально-профілактичними заходами, які найчастіше застосовуються в хірургічній стоматологічній практиці.

Вивчення дисципліни «хірургічна стоматологія» сприяє формуванню цілісного уявлення про будову й функціонування органів ЩЛД; поглибленню теоретичної та практичної підготовки, набуттю професійних практичних навичок для самостійної лікарської діяльності.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: Хірургічна стоматологія Змістових модулів 3	4,5 кредитів / 135 год.	8	60	67	IV курс (VII, VIII семестри) Залік Екзамен	
за семестрами						
Змістовий модуль 1	2,5 кредити/ 75 год.	6	30	39	VII семестр	залік
Змістовий модуль 2, 3	2 кредити/ 60 год.	2	30	28	VIII семестр	екзамен

Предметом вивчення навчальної дисципліни є патологічні процеси ЩЛД (травматичні пошкодження ЩЛД та онкологічні процеси ЩЛД для викладання у студентів 4 курсу), що відносяться до компетенції хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, особливості їх клінічного перебігу, основні діагностичні та лікувальні маніпуляції, що застосовуються в практиці хірурга-стоматолога.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «хірургічна стоматологія» є фахова підготовка лікаря-стоматолога, яка передбачає засвоєння питань теорії й практики з усіх розділів хірургічної стоматології та основ ЩЛХ, починаючи з організації роботи хірургічного відділення стоматологічної поліклініки та щелепно-лицевого стаціонару до надання ургентної допомоги при невідкладних станах і в вогнищах масового ураження та кваліфікованої хірургічної стоматологічної та реконструктивно-відновної допомоги при захворюваннях ЩЛД.

Основними завданнями вивчення дисципліни «хірургічна стоматологія» є вміння проводити обстеження хірургічного стоматологічного хворого, діагностувати основні

симптоми та синдроми патологій ЩЛД, обґрунтувати та сформулювати попередній діагноз; аналізувати результати обстеження та проводити диференційну діагностику, сформулювати клінічний діагноз основних захворювань, виявляти та ідентифікувати прояви соматичних захворювань в порожнині рота, визначати принципи комплексного лікування в клініці хірургічної стоматології, виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань ЩЛД, знати заходи первинної та вторинної профілактики найбільш поширених хірургічних стоматологічних захворювань.

Компетентності та результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Хірургічна стоматологія» забезпечує набуття студентами компетентностей:

- Інтегральна - Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
10. Здатність бути критичним і самокритичним.
11. Здатність працювати в команді.
12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки з супутніми соматичними захворюваннями.
8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.
11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛД.
17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Матриця компетентностей освітньої компоненти Хірургічна стоматологія

Програмні компетентності	Хірургічна стоматологія (ОК 29)
Загальні компетентності	
ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+
ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+
ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	+
ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+
ЗК 5 Здатність спілкуватися англійською мовою.	+
ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+
ЗК 7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+
ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	+
ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+
ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.	+
ЗК 11 Здатність працювати в команді.	+
ЗК 12 Прагнення до збереження навколишнього середовища.	+
ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	+
ЗК 14 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+
ЗК 15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+
Фахові компетентності	
ФК 1 Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	+
ФК 2 Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	+

ФК 3 Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	+
ФК 4 Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 5 Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 6 Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 7 Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки з супутніми соматичними захворюваннями.	+
ФК 8 Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	+
ФК 9 Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 10 Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.	+
ФК 11 Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.	+
ФК 12 Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.	+
ФК 13 Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).	+
ФК 14 Спроможність ведення нормативної медичної документації.	+
ФК 15 Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	+
ФК 16 Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛД.	+
ФК 17 Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.	+
ФК 18 Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.	+

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Особливості обстеження хворих з патологією ЩЛД, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.
- Методика обстеження хворих з травмою щелепно-лицевої ділянки. Організаційні принципи надання допомоги потерпілим при ушкодженнях щелепно-лицевої ділянки.
- Принципи деонтології та лікарської етики в хірургічній стоматології і ЩЛХ
- Основні методики загального та місцевого знеболення, седація в практиці хірурга-стоматолога (покази, протипокази, особливості проведення).
- Травматичні пошкодження м'яких тканин ЩЛД.
- Методики хірургічної обробки ран м'яких.
- Вивихи та переломи зубів, перелом альвеолярного відростка, вивихи скронево-нижньощелепного суглоба (діагностика, лікування).
- Переломи кісток лицевого скелету. Сучасні принципи кісткової фіксації.
- Термічні (опіки, обмороження), хімічні (кислоти, луги, солі важких металів), фізичні (електричний струм) пошкодження обличчя.
- Поєднані пошкодження щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, лікування. Травматична хвороба.
- Організація стоматологічної допомоги у Збройних Силах України.
- Принципи медичного сортування та етапне лікування поранених у щелепно-лицеву ділянку.
- Загальна характеристика, клінічний перебіг, діагностика вогнепальних поранень, опіків, комбінованих уражень щелепно-лицевої ділянки.
- Ранні та пізні ускладнення пошкоджень щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика,

лікування.

- Організація онкостоматологічної допомоги.
- Пухлини та пухлиноподібні утвори м'яких тканин та кісток щелепно-лицевої ділянки.
- Кісти щелеп.
- Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома), одонтома, цементома, епулід.
- Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп (остеобластома, остеокластома, остеома, остеоїд-остеома, хондрома, гемангіома, фіброма, тощо).
- Остеогенні пухлиноподібні утворення щелеп (фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остеодистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома).
- Доброякісні пухлини м'яких тканин ЩЛД (шкіри, жирової, сполучної, м'язевої, нервової тканин, кровоносних та лімфатичних судин).
- Передракові захворювання шкіри обличчя, слизової оболонки порожнини рота та язика.
- Злоякісні пухлини м'яких тканин ЩЛД та шиї. Рак і саркома щелеп.
- Доброякісні пухлини та кісти слинних залоз.

ВМІТИ:

- Зібрати анамнез та провести огляд хворого на вказану патологію ЩЛД.
- Скласти план та провести обстеження хворого з травмою щелепно-лицевої ділянки.
- Скласти план додаткових методів дослідження та вміти інтерпретувати їх результати.
- Аналізувати та інтерпретувати результати рентгенологічного обстеження у клініці хірургічної стоматології та ЩЛХ, та на їх підставі встановити відповідний клінічний діагноз.
- Заповнити відповідну медичну документацію.
- Виконати діагностичну пункцію патологічного вогнища ЩЛД.
- Провести первинну хірургічну обробку рани.
- Продемонструвати техніку накладання вузлового шва.
- Провести реплантацію зуба.
- Провести тимчасову іммобілізацію уламків нижньої та верхньої щелеп.
- Виготовити тимчасові шини та провести шинування при переломах щелеп.
- Провести лігатурне зв'язування зубів.
- Провести накладання гладкої шини-скоби.
- Провести постійну іммобілізацію уламків нижньої та верхньої щелеп.
- Провести двощелепне шинування як один з методів постійної іммобілізації.
- Провести вправлення вивиху нижньої щелепи.
- Скласти план та провести обстеження хворого з наявністю новоутвору, призначити додаткові методи діагностики.
- Провести забір матеріалу (мазків і біоптатів) для цитологічного і патоморфологічних досліджень.
- Встановити онкодіагноз на основі отриманих результатів обстежень.
- Скласти план лікування пацієнта із онкологічними захворюваннями ЩЛД.
- Скласти план комплексного лікування хворих на вказані патології.
- Діагностувати місцеві та загальні ускладнення в практиці хірурга-стоматолога.
- Провести на фантомі серцево-легеневу реанімацію (непрямий масаж серця і штучне дихання).
- Надавати допомогу при невідкладних станах в практиці ЩЛХ згідно відповідних алгоритмів.

4. Пререквізити курсу

Дисципліни	Студент повинен знати	Студент повинен вміти
<p>Анатомія людини</p> <p>Гістологія, цитологія, ембріологія</p>	<p>Знати анатомо-фізіологічні особливості щелепно-лицевої ділянки:</p> <p>а). будову верхньої та нижньої щелеп, гістоструктуру кісткової тканини;</p> <p>б). іннервацію та васкуляризацію цих ділянок;</p> <p>в). точки прикріплення та функції м'язів щелепно-лицевої ділянки;</p> <p>г). пошарову гістологічну будову шкіри;</p> <p>д). будову лімфатичної системи голови та шиї;</p> <p>е). особливості відтоку лімфи від зубів верхньої та нижньої щелеп;</p> <p>ж). локалізація клітковинних просторів з визначенням їх меж;</p> <p>з). будову молочних та постійних зубів;</p> <p>и). анатомічну та гістологічну будову тканин пародонту;</p> <p>к). анатомічну та гістологічну будову слизової оболонки порожнини рота;</p> <p>л). будову органів голови та шиї;</p> <p>м). ембріогенез органів щелепно-лицевої ділянки.</p>	<p>Вміти пояснити будову органів та систем щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>Вміти пояснити механічну взаємодію груп м'язів.</p> <p>Вміти пояснити локалізацію патологічного процесу в щелепно-лицевій ділянці.</p>
<p>Фізіологія</p>	<p>Знати фізіологію акту ковтання, акту дихання</p>	<p>Вміти пояснити які органи приймають участь у вказаних актах і яка їхня роль.</p>
<p>Патоморфологія</p> <p>Патофізіологія</p>	<p>Знати механізм запалення та його морфологічну маніфестацію. Фази розвитку запального процесу. Знати поняття гіперплазії, метаплазії, атрофії. Знати механізм регенерації м'яких та твердих тканин. Фази репаративного остеогенезу. Фази загоювання м'яких тканин.</p>	<p>Вміти пояснити механізм розвитку запального процесу, його фази. Охарактеризувати патоморфологічні та клінічні ознаки запалення. Вміти пояснити морфологічні зміни в тканинах, що виникають при цьому.</p> <p>Вміти пояснити механізм розвитку алергічних реакцій, охарактеризувати морфологічні зміни в тканинах, що виникають при цьому. Вміти пояснити механізм репаративної регенерації, його фази.</p>

		Охарактеризувати патоморфологічні та клінічні ознаки формування кісткової мозолі; загоювання первинним та вторинним натягом. Вміти пояснити порушення актів ковтання, дихання та порушення мови при вроджених вадах органів ЩЛД
Клінічна анатомія і оперативна хірургія	Знати топографію клітковинних просторів, розташування слинних залоз, м'язів, кісток щелепно-лищевої ділянки. Кровопостачання, іннервацію та пошарову будову окремих органів ротової порожнини.	Вміти пояснити топографію органів щелепно-лищевої ділянки. Вміти пояснити локалізацію патологічного процесу в щелепно-лищевої ділянці. Вміти пояснити пошарову будову органів щелепно-лищевої ділянки.
Фармакологія	Знати фармакологічні особливості препаратів, що застосовуються для лікування в клініці хірургічної стоматології.	Вміти охарактеризувати механізм дії препаратів. Вміти призначати та розраховувати дози основних медичних препаратів, що застосовуються.
Мікробіологія, вірусологія та імунологія	Знати видову ідентифікацію мікроорганізмів ротової порожнини; що таке умовно-патогенні та патогенні мікроорганізми, їх роль у розвитку запальних процесів щелепно-лищевої ділянки.	Вміти охарактеризувати особливості мікрофлори ротової порожнини та мікроорганізмів, які спричиняють розвиток гнійно-запальних та специфічних процесів. Вміти пояснити суть бактеріологічного дослідження.
Пропедевтика внутрішньої медицини	Знати порядок обстеження хворого. Знати структуру та методологію написання історії хвороби.	Вміти зібрати скарги, анамнез, провести посистемний огляд хворого та правильно оформляти медичну документацію.
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Знати іноземну мову, іноземну медичну термінологію.	Вміти спілкуватись іноземною мовою, користуватись іноземними джерелами за професійним спрямуванням.
Латинська мова та медична термінологія	Знати міжнародну медичну термінологію.	Вміти користуватись міжнародною медичною термінологією латинською мовою.
Військово-орієнтована підготовка за	Знати об'єм медичної допомоги, що надається на кожному етапі евакуації.	Вміти пояснити основні принципи невідкладної допомоги потерпілим.

спеціальністю «Стоматологія»		
Радіологія	Знати додаткові методи обстеження, які застосовуються для діагностики патологій ЩЛД. Загальні принципи діагностичних критеріїв.	Вміти пояснити принципи на яких базуються ті чи інші методи (рентген, КТ, МРТ, УЗД). Вміти описати загальні рентгенологічні ознаки патологічних процесів ЩЛД.
Внутрішня медицина	Знати основні клінічні симптоми, принципи діагностики та лікування загальносоматичних захворювань (гіпертонічна хвороба, інфаркт міокарда, інсульт, епілепсія, бронхіальна астма).	Вміти пояснити основні клінічні симптоми, принципи діагностики та лікування загальносоматичних захворювань (гіпертонічна хвороба, інфаркт міокарда, інсульт, епілепсія, бронхіальна астма).
Соціальна медицина, громадське здоров'я	Знати рівні надання медичної допомоги в державі. Статистичні та аналітичні методи в медичній практиці. Знати основні принципи проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Вміти формувати річний звіт про особисту виробничу діяльність; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення. Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я; виявляти дефекти діяльності та причин їх формування. Проводити контроль якості медичного обслуговування; визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги. Організувати роботу медичного персоналу; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами.
Хірургія	Знати методики накладання основних типів пов'язок на рани.	Здійснити тимчасову зупинку кровотечі.
Терапевтична стоматологія Дитяча терапевтична стоматологія	Знати захворювання твердих тканин зуба та пульпи. Знати додаткові методи обстеження, що застосовуються в стоматологічній практиці.	Вміти провести внутрішньоротове обстеження окремих зубів. Вміти діагностувати карієс, пульпіт тимчасових та постійних зубів.

Дитяча стоматологія	хірургічна	
------------------------	------------	--

5. Програмні результати навчання		
Список результатів навчання		
Посилання на код матриці компетентностей	Зміст результату навчання	Код результату навчання
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1 ОПП); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2 ОПП).	<i>ПР1</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лищевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5 ОПП).	<i>ПР2</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5 ОПП, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лищевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2 ОПП).	<i>ПР3</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1 ОПП).	<i>ПР4</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь- яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4 ОПП).	<i>ПР5</i>

<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	<i>ПР6</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	<i>ПР7</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2 ОПП) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	<i>ПР8</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2 ОПП) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	<i>ПР9</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3 ОПП) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	<i>ПР10</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1 ОПП).	<i>ПР11</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.	<i>ПР12</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4 ОПП).	<i>ПР13</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням	<i>ПР14</i>

	стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	<i>ПР15</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	<i>ПР16</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	<i>ПР17</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	<i>ПР18</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	<i>ПР19</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	<i>ПР20</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1 ОПП) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6 ОПП).	<i>ПР21</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1 ОПП) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7 ОПП).	<i>ПР22</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4 ОПП) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7 ОПП).	<i>ПР23</i>

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	<p>Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи</p> <p>Зн2 Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей</p>	<p>Ум1 Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог</p> <p>Ум2 Проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності</p>	<p>К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються</p> <p>К2 Використання іноземних мов у професійній діяльності</p>	<p>АВ1 Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування</p> <p>АВ2 Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди</p> <p>АВ3 Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним</p>
Загальні компетентності				
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1 Зн2	Ум1		АВ1
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ2
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.			К1, К2	
5. Здатність спілкуватися англійською мовою.			К1	
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1		К1, К2	АВ2
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1		К1	АВ2
8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		Ум1		АВ1
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
10. Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн2			АВ1
11. Здатність працювати в команді.	Зн2		К1, К2	АВ2
12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Зн1	Ум1		АВ1
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Зн1			АВ1
14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)	Зн1	Ум1	К1	АВ3

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.				
15.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1	Ум2		АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні	Зн2	Ум1	К1, К2	
2.Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень	Зн1	Ум1		АВ1
3.Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани	Зн1	Ум1		АВ1
4.Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ЩЛО)	Зн2	Ум1	К1	АВ1
5.Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та ЩЛО	Зн1	Ум1		АВ1
6.Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та ЩЛО	Зн1, Зн2	Ум1	К1	
7.Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та ЩЛО з супутніми соматичними захворюваннями		Ум1		АВ1, АВ2

8.Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції	Зн1	Ум1		АВ1
9.Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та ЩЛЮ	Зн1	Ум1	К1	АВ1 АВ2
10.Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів	Зн1, Зн2	Ум1	К1	АВ1 АВ2
11.Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги	Зн1, Зн2	Ум1		АВ1 АВ2
12.Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології	Зн1	Ум2	К1	АВ2
13.Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне)	Зн2	Ум2		
14.Спроможність ведення нормативної медичної документації			К1	АВ1
15.Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації	Зн2		К1 К2	АВ1 АВ2
16.Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛЮ	Зн1	Ум1	К1	
17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності	Зн1		К1	АВ2
18.Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини	Зн2	Ум1	К1	АВ1 АВ2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																																
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності															Фахові компетентності																
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16	СК17
ПР1	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+					+	+	+		+	+	+					+		+			+	
ПР2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+										+	+	+	+		+	
ПР3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+										+		+			+	
ПР4	+	+	+	+	+	+					+					+	+	+		+	+	+					+			+	+		
ПР5	+	+	+	+	+	+					+					+	+	+											+		+		
ПР6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+			+		+						+	+	+		+	+	
ПР7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+						+	+	+			+	
ПР8	+	+	+	+			+	+	+							+	+			+	+	+			+	+	+						
ПР9	+	+	+	+	+		+	+	+	+			+			+				+	+			+						+	+		
ПР10	+	+	+	+			+	+	+	+						+					+	+		+						+		+	
ПР11	+	+	+	+	+						+	+				+							+	+	+					+	+		
ПР12	+	+	+	+	+	+					+		+	+	+	+									+	+					+	+	
ПР13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+				+									+	+					+	+	
ПР14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+											+		+	+		+	
ПР15	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+								+	+	+	+			
ПР16	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР17	+	+	+	+		+				+		+	+	+	+				+								+	+				+	
ПР18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+						+		+	+	+	+		+	
ПР19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР20	+	+	+	+					+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР21	+	+	+	+					+	+	+													+	+	+						+	
ПР22	+	+	+	+					+	+	+												+	+	+							+	
ПР23	+	+	+	+					+	+	+												+	+	+	+						+	

6. Формат і обсяг курсу		
Формат курсу	<i>Очний</i>	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
лекції	8	за розкладом
практичні	60	за розкладом
самостійні	67	за розкладом

7. Тематика та зміст курсу				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
VII семестр				
Л-1	Частота та класифікація пошкоджень щелепно-лицевої ділянки мирного часу. Вивихи та переломи зубів, перелом альвеолярного відростка, вивихи скронево-нижньощелепного суглоба. Ушкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, лікування. Переломи кісток лицевого скелету. Сучасні принципи кісткової фіксації.	Причини травматизму, його профілактика, статистика пошкоджень щелепно-лицевої ділянки мирного та військового часу, їх класифікація. Загальна характеристика і особливості пошкоджень обличчя. Класифікація вивихів та переломів зубів. Клінічні ознаки вивихів та переломів. Особливості обстеження хворих з вивихами та переломами зубів. Об'єктивні методи дослідження вивихів та переломів зубів. Рентгенологічні методи дослідження: рентгенографія у різних проекціях. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія. Клінічна оцінка стану травмованих зубів. Показання до видалення цих зубів. Методи функціональної діагностики: електроодонтодіагностика. Особливості консервативного та хірургічного методів лікування вивихів та переломів зубів. Сучасні методи імобілізації. Класифікація вивихів нижньої щелепи. Етіологія та патогенез вивихів нижньої щелепи. Клінічні прояви різних видів вивихів щелеп. Особливості обстеження хворих з вивихами нижньої щелепи. Об'єктивні методи дослідження вивихів нижньої щелепи.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом

	<p>Рентгенологічні методи дослідження: рентгенографія у різних проекціях. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія, ультразвукова діагностика.</p> <p>Методи вправлення вивихів нижньоїщелепи.</p> <p>Класифікація травматичних пошкоджень м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>Забій м'яких тканин обличчя.</p> <p>Садна та рани м'яких тканин обличчя: забійна, рвана, різана, колота, рублена, кусана, роздавлена, скальпована.</p> <p>Особливості клінічного перебігу.</p> <p>Методики хірургічної обробки ран та види швів.</p> <p>Надання невідкладної та першої лікарської допомоги травмованим хворим.</p> <p>Проведення хірургічної обробки ран щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>Методи догляду за хворими в післяопераційному періоді.</p> <p>Частота, локалізація і характер пошкоджень нижньої та верхньої щелепи залежно від причин і механізму травми.</p> <p>Види і типові місця переломів нижньої та верхньої щелепи.</p> <p>Переломи виличної кістки і дуги, вилицевого комплексу.</p> <p>Біомеханіка переломів лицевого скелету, механізм і характер зміщення уламків.</p> <p>Клінічне обстеження пацієнтів.</p> <p>Клінічні симптоми переломів лицевого скелету: анатомічні і функціональні порушення, зміни прикусу тощо.</p> <p>Стан зубів, що знаходяться в щілині перелому щелеп.</p> <p>Показання до видалення цих зубів. Внутрішньосуглобові переломи, переломи з вивихом головки нижньої щелепи.</p> <p>Об'єктивні методи дослідження переломів лицевого скелету із застосуванням сучасної діагностичної апаратури.</p> <p>Рентгенологічні методи</p>	
--	--	--

		<p>дослідження: рентгенографія у різних проекціях. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія, ультразвукова діагностика. Методи функціональної діагностики: рео-, поляро- та електроміографія, електроодонтодіагностика. Застосування комп'ютерного програмного забезпечення на етапах діагностики та планування операційних втручань при переломах лицевого скелету.</p> <p>Обсяг обстеження хворих з травмою щелепно-лицевої ділянки під час лікування в умовах поліклініки та стаціонару, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.</p> <p>Остеосинтез кісток лицевого скелету: показання та протипоказання, остеосинтез кістковими швами; застосування металевих спиць, накісткових пластин і рамок, мініпластин з гвинтами. Компресійний остеосинтез. Показання до його проведення. Етапи та особливості операцій остеосинтезу у щелепно-лицевій ділянці.</p> <p>Апаратні методи фіксації фрагментів кісток лицевого черепа.</p>		
Л-2	<p>Предмет та задачі стоматології екстремальних ситуацій.</p> <p>Організація стоматологічної допомоги у Збройних Силах України.</p> <p>Принципи медичного сортування та етапне лікування поранених у щелепно-лицеву ділянку.</p> <p>Загальна</p>	<p>Причини травматизму, його профілактика, статистика пошкоджень щелепно-лицевої ділянки мирного та військового часу, їх класифікація. Загальна характеристика і особливості пошкоджень обличчя.</p> <p>Організація та надання всіх видів стоматологічної допомоги особовому складу Збройних Сил України в умовах мирного та військового часу.</p> <p>Основні організаційні принципи надання хірургічної стоматологічної допомоги потерпілим при пошкодженні м'яких тканин і кісток обличчя.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР12, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

	<p>характеристика, клінічний перебіг, діагностика вогнепальних поранень, опіків, комбінованих уражень щелепно-лицевої ділянки.</p>	<p>Принципи медичного сортування та евакуації поранених. Об'єм медичної допомоги на етапах медичної евакуації поранених. Долікарська, перша лікарська, кваліфікована і спеціалізована допомога.</p> <p>Військово-медична доктрина. Уражуючі фактори сучасної вогнепальної зброї: куля, осколок, вибухова хвиля, термічні впливи. Зони пошкодження тканин у раневому каналі.</p> <p>Загальна характеристика вогнепальних пошкоджень м'яких тканин ЩЛД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, принципи та методи лікування, етапне лікування. Первинна хірургічна обробка ран.</p> <p>Загальна характеристика вогнепальних пошкоджень кісток обличчя в екстремальних умовах: класифікація, особливості клінічного перебігу, діагностика пошкоджень на етапах медичної евакуації. Вогнепальний остеомієліт.</p> <p>Термічні пошкодження обличчя в екстремальних умовах. Клініка, діагностика. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації.</p> <p>Профілактика ускладнень, їх наслідки. Можливості пластичної хірургії при термічних пошкодженнях обличчя. Опікова хвороба: клініка, діагностика, лікування.</p> <p>Обмороження обличчя. Класифікація, клінічні прояви, діагностика, лікування.</p> <p>Комбіновані пошкодження ЩЛД. Променева хвороба. Клінічні прояви. Особливості лікування. Синдром взаємного обтяження.</p>		
--	--	---	--	--

Л-3	<p>Класифікація пухлин щелепно-лицевої ділянки. Організація онкостоматологічної допомоги. Пухлини та пухлиноподібні утвори м'яких тканин та кісток щелепно-лицевої ділянки.</p>	<p>Класифікація пухлин. Етіологія, патогенез, закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики та лікування. Диспансеризація онкологічних хворих.</p> <p>Кісти щелеп: класифікація, етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.</p> <p>Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома), одонтома, cementoма, епулід.</p> <p>Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.</p> <p>Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп (остеобластома, остеокластома, остеома, остеоїд-остеома, хондрома, гемангіома, фіброма, тощо): класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.</p> <p>Остеогенні пухлиноподібні утворення щелеп (фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остеодистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, особливості лікування.</p> <p>Доброякісні пухлини м'яких тканин ЩЛД (шкіри, жирової, сполучної, м'язевої, нервової тканин, кровоносних та лімфатичних судин): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування.</p> <p>Пухлиноподібні утворення м'яких тканин ЩЛД: етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом
-----	---	---	--	--------------

Змістовий модуль №1 «Травматологія ЩЛД»				
П-1	Статистика та класифікація ушкоджень щелепно-лицевої ділянки мирного часу. Методика обстеження хворих з травмою щелепно-лицевої ділянки. Організаційні принципи надання допомоги потерпілим при ушкодженнях щелепно-лицевої ділянки.	<p>Причини травматизму, його профілактика, статистика пошкоджень щелепно-лицевої ділянки мирного та військового часу, їх класифікація. Загальна характеристика і особливості пошкоджень обличчя.</p> <p>Види хірургічної стоматологічної допомоги: поліклінічна і стаціонарна (невідкладна і планова).</p> <p>Організація роботи і оснащення хірургічного відділення (кабінету) стоматологічної поліклініки, щелепно-лицевого відділення стаціонару, операційної, перев'язувальної.</p> <p>Медична документація в хірургічному відділенні (кабінеті) стоматологічної поліклініки та в щелепно-лицевому відділенні лікарні.</p> <p>Особливості обстеження хворих із ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>Значення особистого спілкування лікаря з хворим. Емоційні фактори, пов'язані із захворюваннями, пошкодженнями і дефектами обличчя та лікуванням, що проводиться.</p> <p>Збір суб'єктивних даних хворого:</p> <p>Скарги на момент звернення до медичної установи.</p> <p>Анамнез хвороби: розвиток захворювання, його динаміка, попереднє лікування.</p> <p>Анамнез життя: спадкові, перенесені та супутні захворювання, шкідливі звички - вживання наркотиків, алкогольних напоїв, паління; спадковість, алергологічний анамнез.</p> <p>Об'єктивне обстеження: загальний стан, свідомість. Обстеження органів і систем у стаціонарі.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР12, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

		<p>Обстеження щелепно-лицевої ділянки. Огляд обличчя. Пальпація. Огляд органів та м'яких тканин порожнини рота, обстеження зубів. Загальноклінічні, лабораторні та спеціальні методи дослідження. Дослідження функції рухових і чутливих нервів. Обстеження слинних залоз та їх проток, скронево-нижньощелепних суглобів, лімфатичного апарату обличчя та шиї. Встановлення характеру та величини дефектів і деформацій тканин обличчя і порожнини рота, стан навколишніх тканин. Оцінка ступеня, анатомічних, функціональних і естетичних порушень.</p> <p>Об'єктивні методи дослідження із застосуванням сучасної діагностичної апаратури.</p> <p>Рентгенологічні:</p> <p>рентгенографія у різних проекціях, в тому числі з контрастуванням. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія, радіоізотопна, ультразвукова діагностика, дистанційна та контактна термографія. Морфологічні методи: цитологічне дослідження відбитків, зішкрябів, пункційного матеріалу; гістологічне дослідження біопсійного матеріалу. Методи функціональної діагностики: рео-, полярно- та електроміографія, електроодонтодіагностика.</p> <p>Застосування комп'ютерного програмного забезпечення на етапах діагностики та планування операційних втручань у ЩЛХ.</p> <p>Обсяг обстеження хворих з травмою щелепно-лицевої ділянки під час лікування в умовах поліклініки та стаціонару, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.</p>		
--	--	---	--	--

П-2	<p>Травматичні пошкодження м'яких тканин ЩЛД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика.</p> <p>Методики хірургічної обробки ран м'яких тканин з урахуванням естетики обличчя, види швів. Догляд за післяопераційною ранною.</p>	<p>Анатомо-функціональні особливості м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки (анатомія мімічних і жувальних м'язів, інервація, васкуляризація).</p> <p>Класифікація травматичних пошкоджень м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>Забій м'яких тканин обличчя.</p> <p>Садно та рани м'яких тканин обличчя: забійна, рвана, різана, колота, рублена, кусана, роздавлена, скальпована.</p> <p>Особливості клінічної картини ран м'яких тканин обличчя в залежності від локалізації.</p> <p>Методи діагностики ран м'яких тканин обличчя.</p> <p>Основні принципи ПХО ран.</p> <p>Особливості хірургічної обробки ран на обличчі.</p> <p>Характерні особливості м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки, що впливають на процеси загоєння ран.</p> <p>Медикаментозні методи лікування ран в післяопераційному періоді.</p> <p>Фізіотерапевтичні методи лікування ран.</p> <p>Класифікація, клініка і лікування ускладнень ран обличчя, їх профілактика.</p> <p>Медична допомога пораненим на місці травми.</p> <p>Види швів та шовного матеріалу.</p> <p>Вплив порушень естетики обличчя на психіку поранених.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом
П-3	<p>Вивихи та переломи зубів: класифікація, клініка, діагностика, методи іммобілізації, лікування.</p>	<p>Класифікація вивихів та переломів зубів.</p> <p>Клінічні ознаки вивихів та переломів зубів.</p> <p>Особливості обстеження хворих з вивихами та переломами зубів.</p> <p>Об'єктивні методи дослідження вивихів та переломів зубів.</p> <p>Рентгенологічні методи дослідження: рентгенографія у різних проєкціях. Комп'ютерна</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11,</i></p>	за розкладом

		та магнітно-резонансна томографія. Клінічна оцінка стану травмованих зубів. Показання до видалення цих зубів. Методи функціональної діагностики: електроодонтодіагностика. Особливості консервативного та хірургічного методів лікування вивихів та переломів зубів. Сучасні методи імобілізації.	<i>ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	
П-4	Вивихи нижньої щелепи. Клініка, діагностика, лікування.	Класифікація вивихів нижньої щелепи. Етіологія та патогенез вивихів нижньої щелепи. Клінічні прояви різних видів вивихів щелеп. Особливості обстеження хворих з вивихами нижньої щелепи. Об'єктивні методи дослідження вивихів нижньої щелепи. Рентгенологічні методи дослідження: рентгенографія у різних проекціях. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія, ультразвукова діагностика. Консервативні методи лікування вивиху нижньої щелепи. Хірургічні методи лікування вивиху нижньої щелепи. Методи вправлення вивихів нижньої щелепи. Реабілітація хворих з вивихами нижньої щелепи.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом
П-5	Переломи нижньої щелепи: класифікація, клініка, діагностика.	Частота, локалізація і характер пошкоджень нижньої щелепи залежно від причин і механізму травми. Види і типові місця переломів нижньої щелепи. Біомеханіка переломів нижньої щелепи, механізм і характер зміщення уламків. Клінічне обстеження пацієнтів з переломами нижньої щелепи. Клінічні симптоми переломів нижньої щелепи: анатомічні і функціональні порушення, зміни прикусу тощо. Стан зубів, що знаходяться в щілині перелому щелеп.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом

		<p>Показання до видалення цих зубів. Внутрішньосуглобові переломи, переломи з вивихом головки щелепи.</p> <p>Об'єктивні методи дослідження переломів нижньої щелепи із застосуванням сучасної діагностичної апаратури. Рентгенологічні методи дослідження: рентгенографія у різних проекціях. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія, ультразвукова діагностика. Методи функціональної діагностики: рео-, полярно- та електроміографія, електроодонтодіагностика.</p> <p>Застосування комп'ютерного програмного забезпечення на етапах діагностики та планування операційних втручань при переломах нижньої щелепи.</p> <p>Обсяг обстеження хворих з травмою щелепно-лицевої ділянки під час лікування в умовах поліклініки та стаціонару, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.</p>		
П-6	Переломи верхньої щелепи: класифікація, клініка, діагностика.	<p>Частота, локалізація і характер пошкоджень верхньої щелепи залежно від причин і механізму травми.</p> <p>Види і типові місця переломів верхньої щелепи.</p> <p>Біомеханіка переломів верхньої щелепи, механізм і характер зміщення уламків.</p> <p>Клінічне обстеження пацієнтів з переломами верхньої щелепи.</p> <p>Клінічні симптоми переломів верхньої щелепи: анатомічні і функціональні порушення, зміни прикусу тощо.</p> <p>Стан зубів, що знаходяться в щілині перелому щелеп.</p> <p>Показання до видалення цих зубів.</p> <p>Об'єктивні методи дослідження переломів верхньої щелепи із застосуванням сучасної діагностичної апаратури.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

		<p>Рентгенологічні методи дослідження: рентгенографія у різних проекціях. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія, ультразвукова діагностика. Методи функціональної діагностики: рео-, поляро- та електроміографія, електроодонтодіагностика. Застосування комп'ютерного програмного забезпечення на етапах діагностики та планування операційних втручань при переломах верхньої щелепи. Обсяг обстеження хворих з травмою щелепно-лицевої ділянки під час лікування в умовах поліклініки та стаціонару, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.</p>		
П-7	<p>Пошкодження вилицевих кісток та дуг, кісток носа: класифікація, клініка, діагностика, лікування.</p>	<p>Переломи виличної кістки і дуги, вилицевого комплексу. Класифікація, діагностика, клінічна картина. Особливості лікування. Консервативні, хірургічні способи репозиції та фіксації фрагментів; показання, суть. Травматичний верхньощелеповий синусит. Відновлення dna орбіти. Переломи кісток і пошкодження хрящів носа. Діагностика, клініка, лікування. Передня та задня тампонада носових ходів. Дослідження функції рухових і чутливих нервів. Встановлення характеру та величини дефектів і деформацій тканин обличчя, стан навколишніх тканин. Оцінка ступеня, анатомічних, функціональних і естетичних порушень. Об'єктивні методи дослідження із застосуванням сучасної діагностичної апаратури. Рентгенологічні: рентгенографія у різних проекціях. Комп'ютерна та</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

		<p>магнітно-резонансна томографія, ультразвукова діагностика. Методи функціональної діагностики: рео-, поляро- та електроміографія, електроодонтодіагностика. Застосування комп'ютерного програмного забезпечення на етапах діагностики та планування операційних втручань у ЩЛХ. Обсяг обстеження хворих з травмою щелепно-лицевої ділянки під час лікування в умовах поліклініки та стаціонару, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.</p>		
П-8	Тимчасова (евако-транспортна) іммобілізація при пошкодженнях кісток лицевого черепа: вимоги, види.	<p>Порядок та обсяг медичної допомоги хворим з травматичними ушкодженнями кісток лицевого скелету на догоспітальному етапі. Основні принципи евакуаційно-транспортної іммобілізації. Види методів іммобілізації відламків кісток лицевого черепа. Методи проведення тимчасової іммобілізації. Види тимчасової іммобілізації при переломах нижньої щелепи (циркулярна, пращеподібна, індивідуальна підборідно-тім'яна бинтова пов'язка, еластична пов'язка Померанцевої-Урбанської та ін.) Види тимчасової транспортної іммобілізації при переломах верхньої щелепи (Фальтіна, Лімберга, жорстка підборідна праща Ентіна та ін.) Показання та протипоказання до лігатурного зв'язування зубів та щелеп. Методи лігатурного зв'язування зубів та щелеп (Лімберга, Айві, Гоцко та ін.). Сучасні матеріали та способи тимчасової іммобілізації при пошкодженнях кісток лицевого черепа.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	за розкладом

<p>П-9</p>	<p>Постійна (лікувальна) іммобілізація щелеп назубними, зубонаясенними, наясенними шинами, капами при пошкодженнях кісток лицевого черепа. Недоліки та переваги.</p>	<p>Лікувальна іммобілізація. Способи репозиції та фіксації фрагментів. Біомеханічні основи фіксації відламків. Назубні шини, зубонаясенні та наясенні шини; шини із зовнішньоротовим кріпленням. Застосування індивідуальних та стандартних шин. Особливості застосування гладкої шини-скоби. Шини із зачіпними петлями і міжщелепною тягою для репозиції та фіксації відламків. Системи шин С. Тигерштедта та інші. Методика та техніка шинування (шини Тигерштедта та інші). Показання до застосування індивідуальних (ортопедичних) шин та апаратів лабораторного виготовлення. Зовнішньоротова фіксація відламків при переломах і дефектах нижньої щелепи. Апарат В.Ф. Рудька, апарат Збаржа та інші. Їх будова, біомеханічні властивості застосування. Сучасні методи постійної (лікувальної) іммобілізації щелеп.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	<p>за розкладом</p>
<p>П-10</p>	<p>Остеосинтез кісток лицевого скелету: показання до операцій, методики проведення, можливі ускладнення. Апаратні методи фіксації фрагментів кісток лицевого черепа.</p>	<p>Види хірургічних методів лікування переломів кісток лицевого черепа. Поняття «прямий та непрямий остеосинтез». Види прямого остеосинтезу, показання та протипоказання до застосування, методики операційних втручань. Види непрямого остеосинтезу, показання та протипоказання до застосування, методики операційних втручань. Компресійний остеосинтез. Сучасні методики хірургічного лікування переломів нижньої щелепи (мініпластини, трансплантати, контурна остеопластика та ін.).</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	<p>за розкладом</p>

		<p>Помилки та ускладнення під час та після застосування хірургічних методів лікування переломів кісток лицевого черепа.</p> <p>Підготовка хворого до операції остеосинтезу.</p> <p>Особливості післяопераційного періоду у травматичних хворих.</p> <p>Можливі ускладнення.</p>		
П-11	<p>Регенерація кісткової тканини, види. Загоєння щелепних кісток.</p> <p>Методи оптимізації регенерації кісткової тканини.</p>	<p>Регенерація кісткової тканини та загоєння кісткової рани. Поняття «регенерації та репарації» тканин. Етапи остеогенезу, загальні та місцеві фактори, які впливають на нього. Спектр лікувальних заходів на різних етапах регенерації кісткової тканини.</p> <p>Особливості репаративної регенерації кісток обличчя, як основа та обґрунтування вибору методів лікування та оптимізуючого впливу на ці процеси.</p> <p>Оптимізація репаративного остеогенезу.</p> <p>Фізіотерапевтичні методи лікування на різних стадіях репаративного остеогенезу.</p> <p>Медикаменти, які використовують для оптимізації перебігу репаративного остеогенезу.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР 8, ПР 19,</i></p>	за розкладом
П-12	<p>Поєднані пошкодження щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, лікування.</p> <p>Травматична хвороба.</p>	<p>Черепно-щелепно-лицева травма. Переломи кісток основи черепа. Діагностика, лікування. Особливості надання медичної допомоги при поєднанні пошкодження обличчя зі струсом і забоєм головного мозку, ліквореєю, пошкодженням інших органів.</p> <p>Роль нейрохірургів, реаніматологів, окулістів.</p> <p>Травматична хвороба: патогенез, клініка, принципи лікування, ускладнення.</p> <p>Періоди травматичної хвороби; надання медичної допомоги на догоспітальному етапі. Основні</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

		<p>принципами комплексної терапії травматичної хвороби. Надання невідкладної медичної допомоги постраждалим при різних травматичних ушкодженнях, що супроводжуються порушенням життєво-важливих функцій організму, загрожують життю й потребують екстрених лікувальних заходів.</p>		
П-13	<p>Ранні загальні та місцеві ускладнення пошкоджень щелепно-лицевої ділянки (кровотеча, асфіксія, шок). Клініка, діагностика, лікування. Пізні ускладнення та наслідки пошкоджень щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, лікування.</p>	<p>Класифікація ускладнень при пораненнях ЩЛД. Причини виникнення ранніх ускладнень ЩЛД. Залежність їх розвитку від таких факторів як: складність травми, супутні захворювання, несвоєчасне та неадекватне надання допомоги та ін. Клініка, діагностика, лікування ранніх загальних та місцевих ускладнень пошкоджень ЩЛД. Види кровотеч, способи їх зупинки. Травматичний шок: клініка, діагностика, лікування. Асфіксія: види, надання невідкладної допомоги, заходи попередження. Синдром тривалого здавлення тканин обличчя. Медична допомога на місці травми. Причини виникнення пізніх ускладнень та наслідків пошкоджень ЩЛД. Залежність їх розвитку від таких факторів як: складність травми, супутні захворювання, несвоєчасне та неадекватне надання допомоги та ін. Клініка, діагностика, лікування пізніх ускладнень та наслідків пошкоджень ЩЛД. Вторинні кровотечі, нагноєння гематом, ран. Порушення репаративної регенерації, несправжній суглоб, дефекти і деформації обличчя, контрактури м'язів. Посттравматичний остеомієліт. Клініка, діагностика, лікування.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

		Принципи профілактики та лікування пізніх ускладнень та наслідків пошкоджень ЩЛД.		
П-14	Термічні (опіки, обмороження), хімічні (кислоти, луги, солі важких металів), фізичні (електричний струм) пошкодження обличчя.	Термічні пошкодження обличчя. Класифікація. Особливості, причини, важкість і глибина пошкодження, можливі ускладнення. Лікування опіків обличчя. Опіки напалмом. Електротравма. Холодова травма, відмороження. Клініка, лікування. Хімічні пошкодження: кислотами, лугами, отруйними речовинами. Клініка, діагностика, лікування цих пошкоджень. Протоколи надання медичної допомоги при вказаних пошкодженнях. Комплексне лікування хворих.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом
П-15	Алгоритми виконання практичних навичок (ПХО рани, тимчасова та постійна (лікувальна) іммобілізація щелеп при пошкодженнях кісток лицевого черепа.	Демонстрація практичних навичок. 1. Методика обстеження хворого з травмою тканин щелепно-лищевої ділянки (зібрати анамнез; провести зовнішньоротове та внутрішньоротове обстеження ЩЛД та оцінити розміри пошкодження тканин). 2. Оцінити загальний стан хворого: свідомість, положення, наявність зовнішніх ознак болю, крововтрати, порушення життєво важливих функцій та ін. 3. Вміти призначити додаткові методи обстеження при травмах ЩЛД та інтерпретувати результати (оглядова рентгенографія кісток лицевого черепа у двох і більше проєкціях, 3D конусна комп'ютерна томографія, МРТ). 4. Вміти визначити загальний стан хворого та потребу у реанімаційних заходах. 5. Методика накладання пов'язки (давлячої пов'язки) на рану. 6. Вміти провести ПХО ран ЩЛД: (підготувати набір	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом

		<p>іструментарію, перев'язувального та шовного матеріалу для ПХО ран; провести антисептичну обробку рани; обрати та виконати спосіб знечуження на муляжі, провести пошарове ушиття рани на муляжі).</p> <p>7. Провести на фантомі тимчасову та постійну імобілізацію: (накласти працевидну повязку; провести міжщелепне лігатурне зв'язування зубів; виготовити: гладку дротяну шину, шину з П-подібним вигином; шину з похилою площиною; шину з зачіпними петлями; зафіксувати дротяні шини на моделях за допомогою сталевих лігатур).</p> <p>8. Вміти провести апаратні оперативні методи остеосинтезу кісток лицевого скелету на муляжах і фантомах. Навчитись на муляжах фіксувати апарат В.Ф. Рудька.</p> <p>9. Продемонструвати методику остеосинтезу щелепових кісток на фантомах:</p> <p>а) фіксувати фрагменти щелепи за допомогою кісткового шва;</p> <p>б) фіксувати фрагменти щелепи за допомогою мініпластин та гвинтів.</p> <p>10. Підготувати набір іструментарію для репозиції виличної кістки та дуги, кісток носа.</p> <p>12. Провести репозицію виличної кістки та дуги на фантомі:</p> <p>а) позаротовий метод;</p> <p>б) внутрішньоротовий метод;</p> <p>с) остеосинтез при переломі виличної кістки та дуги.</p> <p>13. Провести зупинку кровотечі з м'яких тканин ЩЛД за допомогою:</p> <p>а) тугої тампонади рани;</p> <p>б) діатермокоагуляції;</p> <p>с) накладання на судину затискачів;</p> <p>д) прошивання судини у рані та за її межами.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>14. Продемонструвати на фантомі та пояснити методи визначення опікової площі шкіри при термічних ушкодженнях.</p> <p>15. Продемонструвати на фантомі алгоритми надання невідкладної допомоги при розвитку асфіксії.</p> <p>16. Оволодіти методикою тимчасової зупинки кровотечі з ран щелепно-лищевої ділянки пальцевим притискуванням. Провести:</p> <p>а) притискування загальної сонної артерії;</p> <p>б) притискування лищевої артерії;</p> <p>с) притискування скроневої артерії.</p> <p>17. Складати план комплексного лікування хворого з визначеним пошкодженням ЩЛД.</p>		
СРС-1	Сучасні методи діагностики пошкоджень тканин обличчя.	<p>Клінічний огляд хворих з пошкодженнями тканин обличчя.</p> <p>Класифікація додаткових методів обстеження хворих.</p> <p>План проведення діагностичних маніпуляцій хворим з травмами тканин обличчя.</p> <p>Інтерпретація результатів різних методів дослідження хворих з травмою м'яких тканин обличчя (лабораторних, рентгенологічних, мікробіологічних, ультразвукової діагностики).</p> <p>Участь суміжних спеціалістів в проведенні комплексної діагностики у хворих із травматичними пошкодженнями обличчя.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 14, ПР 19, ПР 20, ПР 22</i></p>	за розкладом
СРС-2	Хірургічні методи обробки ран м'яких тканин ЩЛД, види швів.	<p>Особливості клінічної картини ран м'яких тканин в залежності від їх локалізації.</p> <p>Основні принципи проведення ПХО ран на обличчі.</p> <p>Види швів і шовного матеріалу.</p> <p>Призначення та показання до застосування.</p> <p>Характерні особливості м'яких тканин ЩЛД, що впливають на процеси загоєння ран.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР13,</i></p>	за розкладом

		Методи лікування ран в післяопераційному періоді. Медикаментозний супровід. Післяопераційна курація. Можливості проведення первинної пластики.	<i>ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	
СРС-3	Види загоєння переломів щелеп. Методи впливу на остеорепаративні процеси.	Класифікація видів загоєння переломів щелеп. Мезенхімальний остеогенез. Хрящовий остеогенез. Фактори, які впливають на остеогенез і регенерацію. Види регенерації кісткової тканини. Стадії репаративної регенерації. Причини порушення репаративної регенерації. Методи оптимізації репаративної регенерації. Фізіотерапевтичні методи лікування на різних стадіях репаративного остеогенезу. Медикаменти, які використовують для оптимізації перебігу репаративного остеогенезу.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР14, ПР16</i>	за розкладом
СРС-4	Особливості лікування переломів, перебігу захворювання та прогнозу у пацієнтів із супутньою патологією (ВІЛ/СНІД, захворювання щитоподібної залози, наркозалежність). Протоколи надання медичної допомоги.	Захворювання ендокринної системи та їх вплив на регенеративні процеси у щелепно-лицевій ділянці. ВІЛ/СНІД – етіологія, патогенез, принципи лікування та вплив цього захворювання на план лікування пацієнтів із травмою ЩЛД. Особливості обстеження ВІЛ-інфікованих пацієнтів. Обстеження хворих з патологією щитоподібної залози. Обстеження наркозалежних хворих. Особливості клінічного перебігу травматичних ушкоджень ЩЛД у пацієнтів із вказаною супутньою патологією. Протоколи надання медичної допомоги.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом
СРС-5	Остеосинтез при переломах кісток обличчя. Біологічні	Класифікація операційних методів лікування переломів кісток лицевого скелету.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1,</i>	за розкладом

	засади регенерації кісткової тканини.	<p>Спосіб репозиції та фіксації відламків верхньої щелепи по Дінгману.</p> <p>Спосіб фіксації відламків верхньої щелепи по Адамсу.</p> <p>Спосіб фіксації відламків верхньої щелепи до кісток склепіння черепа.</p> <p>Способи імобілізації відламків за допомогою спиць Кіршнера.</p> <p>Способи імобілізації відламків за допомогою накісних металевих міні-пластин та шурупів.</p> <p>Способи фіксації відламків за допомогою кісткового шва.</p> <p>Біологічні та механічні властивості кістки та види регенерації кісткової тканини.</p> <p>Фактори, які впливають на остеогенез і регенерацію.</p> <p>Види регенерації кісткової тканини.</p> <p>Пояснити явища фізіологічної, репаративної та патологічної регенерації кісткової тканини.</p> <p>Стадії репаративної регенерації.</p> <p>Причини порушення репаративної регенерації.</p> <p>Методи оптимізації репаративної регенерації.</p>	<p><i>AB2, AB3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР11, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	
СРС-6	Діагностика, клініка, лікування лобно-лицевої, черепно-лицевої травми.	<p>Клінічні прояви та особливості діагностики лобно-лицевої та черепно-лицевої травми.</p> <p>Закрита (неінфікована) та відкрита (інфікована) черепно-мозкова травма.</p> <p>Залучення суміжних спеціалістів для діагностики черепно-лицевої травми.</p> <p>Медична допомога на догоспітальному етапі хворим з даною травмою.</p> <p>Принципи комплексної терапії поєднаних ушкоджень.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом
СРС-7	Діагностика, ускладнення черепно-лицевих пошкоджень в сучасних умовах.	<p>Класифікація черепно-щелепно-лицевих пошкоджень та закритої черепно-мозкової травми.</p> <p>Методи діагностики.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p>	за розкладом

		Залучення суміжних спеціалістів для діагностики черепно-лицевої травми. Інтерпретація результатів променевого обстеження та результатів інших параклінічних досліджень. Ранні та пізні ускладнення черепно-лицевих пошкоджень. Профілактика.	<i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 5, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	
СРС-8	Дистракційно-компресійні методи лікування переломів кісток ЩЛД. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	Класифікація апаратів для дистракційно-компресійного остеосинтезу. Механізм дії дистракційно-компресійних апаратів. Вплив компресії на тип загоєння кісткової рани. Переваги та недоліки дистракційно-компресійного остеосинтезу. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР11, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i>	за розкладом
VIII семестр				
Л-1	Рак і саркома щелеп. Клініка, діагностика. Показання до хірургічного втручання та інших методів лікування. Прогноз. Ураження шкіри обличчя, губ, слизової оболонки порожнини рота, що передують ракові. Клініка, діагностика. Принципи лікування хворих. Рак губи і органів порожнини рота: язика, щоки, дна рота, твердого і м'якого піднебіння. Клініка, діагностика, принципи	Класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика злоякісних пухлин ЩЛД. Принципи лікування. Біологічні основи та імунологічні аспекти клінічної онкології. Особливості росту злоякісної пухлинної клітини та дія на неї променевого опромінення, кріотерапії, гіпертермії, хіміопрепаратів, оксигенації, ультразвуку, гіпоксії. Імунотерапія хворих на злоякісні пухлини й комплексне лікування хворих на злоякісні пухлини. Частота, етіологія, патогенез злоякісних новоутворів шкіри обличчя, слизової оболонки і органів порожнини рота (меланома, базаліома, карцинома, саркома). Класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, сучасні способи лікування.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом

	<p>лікування. Прогноз. Пухлини та пухлиноподібні ураження слинних залоз. Класифікація, діагностика, лікування.</p>	<p>Злоякісні – інтраепітеліальна та плоскоклітинна карцинома, лімфоепітеліома, базально- і плоскоклітинний рак. Клініка, діагностика, лікування залежно від стадії ураження (хірургічне, променеве, кріогенне, лазерне, комбінований вплив). Рак губи. Рак органів порожнини рота (язика, щоки, дна порожнини рота, твердого і м'якого піднебіння). Рак верхньої і нижньої щелеп. Клініка, діагностика, принципи лікування (променеве, хірургічне, кріогенне, лазерне, хіміотерапія, медикаментозне, імунотерапія, комбінований вплив). Показання і протипоказання до хірургічного втручання на первинному вогнищі і на шляхах регіонарного метастазування. Особливості знеболення і післяопераційного ведення хворих. Показання до проведення інтенсивної терапії. Прогноз та критерії видужання. Саркома м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, лікування. Доброякісні пухлини та кісти слинних залоз: класифікація, етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування. Злоякісні пухлини слинних залоз: гістологічна будова, клінічні форми, диференційна діагностика, лікування.</p>		
<p>Змістовий модуль №2 «Хірургічна стоматологія екстремальних станів та військова щелепно-лицева хірургія»</p>				
П-1	<p>Завдання хірургічної стоматології екстремальних станів. Організація хірургічної стоматологічної допомоги пораненим у</p>	<p>Предмет та завдання хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії екстремальних станів. Основні положення військово-медичної доктрини. Організація хірургічної стоматологічної допомоги в</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 5, ПР 8, ПР 10, ПР12,</i></p>	<p>за розкладом</p>

	<p>щелепно-лицеву ділянку у Збройних силах України. Види медичної допомоги в мирний час та під час військових дій. Джерела виникнення поранень у щелепно-лицеву ділянку. Принципи медичного сортування та евакуації поранених. Військово-медична доктрина.</p>	<p>Збройних силах України у мирний час. Принципи організації етапно-евакуаційної системи лікування поранених під час військових дій. Джерела виникнення поранень у щелепову ділянку. Принципи медичного сортування та евакуації поранених у щелепно-лицеву ділянку. Принципи етапного надання медичної допомоги. Допомога на полі бою та на етапах медичної евакуації. Обсяг та зміст медичної допомоги пораненим в щелепно-лицеву ділянку в мирний та військовий час. Долікарська медична допомога. Перша лікарська допомога. Кваліфікована медична допомога. Спеціалізована медична допомога.</p>	<p><i>ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	
П-2	<p>Загальна характеристика вогнепальних пошкоджень м'яких тканин ЩЛД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, принципи та методи лікування, етапне лікування. Первинна хірургічна обробка ран.</p>	<p>Уражуючі фактори сучасної вогнепальної зброї: куля, осколок, вибухова хвиля, термічні впливи. Зони пошкодження тканин у раневому каналі. Сучасна вогнепальна рана: морфологічні та клінічні особливості, перебіг поранення, принципи лікування. Безпосередні ускладнення після поранення. Клінічні прояви вогнепальних ран обличчя залежно від терміну поранення. Особливості перебігу наскрізних, дотичних, сліпих поранень (кульових та осколкових, проникаючих і непроникаючих). Методи мануального та інструментального обстеження рани. Особливості рентгенологічних методів дослідження: рентгенографія у різних проєкціях, в тому числі з контрастуванням. Комп'ютерна та магнітно-резонансна</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР12, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

		<p>томографія, ультразвукова діагностика. Методи функціональної діагностики: рео-, поляро- та електроміографія.</p> <p>Застосування комп'ютерного програмного забезпечення на етапах діагностики та планування операційних втручань при вогнепальних пошкодженнях м'яких тканин ЩЛД.</p> <p>Обсяг обстеження хворих з вогнепальною травмою щелепно-лицевої ділянки під час лікування в умовах стаціонару, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.</p> <p>Хірургічна обробка вогнепальних ран ЩЛД. Терміни втручання. Вибір способів знеболення.</p> <p>Послідовність обробки ран слизової оболонки рота, кісток, м'яких тканин обличчя, функціональні та косметичні вимоги. Показання до накладання різних видів швів на рани обличчя. Первинний, первинно-відстрочений шов, ранні та пізні вторинні шви. Пластиночні шви. Можливості проведення первинної пластики. Вторинна хірургічна обробка ран. Заходи запобігання ускладненням.</p>		
П-3	<p>Загальна характеристика вогнепальних пошкоджень кісток обличчя в екстремальних умовах: класифікація, особливості клінічного перебігу, діагностика пошкоджень на етапах медичної евакуації. Вогнепальний остеомієліт.</p>	<p>Статистична характеристика та джерела вогнепальних поранень щелепно-лицевої ділянки в умовах військових дій та надзвичайних станів.</p> <p>Класифікація вогнепальних поранень обличчя.</p> <p>Характеристика вогнепальних поранень обличчя в залежності від виду зброї.</p> <p>Особливості перебігу вогнепальних травм в залежності від анатомо-фізіологічних особливостей щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>Діагностика вогнепальних поранень обличчя та визначення</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР12, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22,</i></p>	за розкладом

		<p>ступеню важкості травми. Об'єм надання першої медичної допомоги потерпілим з вогнепальними травмами обличчя. Послідовність лікувально-евакуаційних заходів при масовому поступленні хворих з вогнепальними пораненнями обличчя. Принципи медичного сортування хворих з вогнепальними ураженнями. Консервативні та хірургічні методи лікування вогнепальних поранень щелепно-лицевої ділянки. Вогнепальний остеомієліт, особливості клінічного перебігу. Діагностика та лікування. Методи відновлення цілісності кісток лицевого скелету та посттравматичних дефектів. Остеопластична хірургія. Особливості реабілітації хворих з пораненнями щелепно-лицевої ділянки. Лікарська етика та деонтологія.</p>	<i>ПР23</i>	
П-4	<p>Термічні пошкодження обличчя в екстремальних умовах. Клініка, діагностика. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Профілактика ускладнень, їх наслідки. Можливості пластичної хірургії при термічних пошкодженнях обличчя. Опікова хвороба: клініка, діагностика, лікування. Обмороження обличчя. Класифікація, клінічні прояви,</p>	<p>Термічні пошкодження обличчя в екстремальних умовах. Класифікація. Особливості, причини, важкість і глибина пошкодження, можливі ускладнення. Лікування опіків обличчя. Опіки напалмом. Електротравма. Холодова травма, відмороження. Клініка, лікування. Хімічні пошкодження: кислотами, лугами, бойовими отруючими речовинами. Пошкодження тканин обличчя в результаті дії проникаючої радіації і радіоактивного забруднення. Клініка, діагностика, лікування цих пошкоджень. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Профілактика ускладнень, їх наслідки.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР12, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

	діагностика, лікування.	Можливості пластичної хірургії при термічних ушкодженнях обличчя. Опікова хвороба: клініка, діагностика, лікування.		
П-5	Комбіновані пошкодження ЩЛД. Променева хвороба. Клінічні прояви. Особливості лікування. Синдром взаємного обтяження. Харчування поранених в щелепно-лицеву ділянку. Види дієт. Догляд за пораненими. ЛФК та фізіотерапія при лікуванні поранених в щелепно-лицеву ділянку. Військово-медична експертиза поранених в ЩЛД. Підсумкове заняття з розділу «Хірургічна стоматологія екстремальних станів та військова щелепно-лицева хірургія».	Причини виникнення комбінованих пошкоджень ЩЛД. Діагностування комбінованих пошкоджень бойовими отруйними речовинами (БОР) і радіоактивними речовинами (РР). Принципи сортування поранених та черговість надання допомоги при комбінованих пошкодженнях. Наслідки дії пошкоджуючих факторів ядерної зброї на організм людини. Комбіновані радіаційні пошкодження обличчя. Патогенез, варіанти клінічного перебігу залежно від характеру пошкодження. Променева хвороба. Клінічні прояви. Особливості перебігу раневого процесу залежно від стадії променевої хвороби. Особливості лікування. Синдром взаємного обтяження. Термін і особливості хірургічної обробки ран та особливості лікування переломів й дефектів щелеп у комбінованих пошкоджень. Комбіновані хімічні, бактеріологічні і механічні ураження ЩЛД: клінічний перебіг, лікування на етапах медичної евакуації, особливості обробки ран, гемостазу, загоєння ран. Організація харчування поранених у ЩЛД. Організація догляду за пораненими в ЩЛД. Основні положення дієт. Методи годування поранених у ЩЛД. Показання та протипоказання до застосування ЛФК та фізіотерапії пораненим у щелепно-лицеву ділянку.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР12, ПР11, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом

		Основні завдання військово-медичної експертизи.		
Змістовий модуль №3 «Онкологія ЩЛД»				
П-6	Класифікація пухлин. Етіологія, патогенез, закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики та лікування. Диспансеризація онкологічних хворих. Кісти щелеп: класифікація, етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	Поняття про пухлини. Класифікації пухлин ЩЛД. Статистика поширення пухлин ЩЛД. Роль і завдання лікаря-стоматолога в системі надання спеціалізованої допомоги хворим з пухлинами ЩЛД. Значення ранньої діагностики. «Онкологічна настороженість» - система понять, знань і принципів організації протипухлинної служби. Онконастороженість при обстеженні хірургічно-стоматологічних пацієнтів. Ендо- та екзофактори, які сприяють виникненню пухлин. Закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики. Обстеження хворих з метою діагностики пухлин, роль сучасних методів обстеження (рентгенологічна, радіоізотопна діагностика, цитологічна і гістологічна верифікація пухлин). Алгоритм діагностики пухлинних процесів ЩЛД та принципи їх лікування. Стадії ураження за системою TNM. Клінічні групи онкологічних хворих. Диспансеризація онкологічних хворих. Кіста, як наслідок вад розвитку: одонтогенна (первинна кіста - кератокіста, кіста прорізування, фолікулярна); неодонтогенна (кіста носопіднебінного (різцевого) каналу, глобуломаксілярна, аневризмальна та солітарна). Одонтогенна кіста запальної природи - радикулярна. Клінічні прояви, діагностика, механізм росту, патологічна анатомія, методи хірургічного лікування: цистотомія, цистектомія, двоступеневий	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом

		метод, пластична цистектомія, оро-назальна цистектомія. Техніка операційного втручання, післяопераційне ведення хворих. План комплексного лікування хворих на вказану патологію.		
П-7	Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома), одонтома, цементома, епулід. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.	Класифікація: доброякісні - амелобластома (адамантинома), амелобластична фіброма (м'яка одонтома), складна одонтома, фіброма (одонтогенна), міксосома і цементома - доброякісна цементобластома (істинна цементома), цементуюча фіброма, епулід. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень. Обстеження хворих з метою діагностики пухлин, роль сучасних методів обстеження (рентгенологічна, радіоізотопна діагностика, цитологічна і гістологічна верифікація пухлин).	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 8, ПР 10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i>	за розкладом
П-8	Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп (остеобластома, остеокластома, остеома, остеод-остеома, хондрома, гемангіома, фіброма, тощо): класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.	Етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми та принципи діагностики доброякісних пухлин щелепних кісток. Кістковоутворювальні пухлини: остеома, остеодостеома, остеобластома, осифікована фіброма (фіброостеома). Хрящоутворювальні пухлини: хондрома, остеохондрома (кістково-хрящовий екзостоз). Гігантклітинна пухлина (остеобластокластома). Гістологічна будова, диференційна діагностика. Обстеження хворих з метою діагностики пухлин, роль сучасних методів обстеження (рентгенологічна, радіоізотопна діагностика, цитологічна і гістологічна верифікація пухлин). План комплексного лікування хворих із вказаною патологією.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 8, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i>	за розкладом

П-9	<p>Остеогенні пухлиноподібні утворення щелеп (фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остеодистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, особливості лікування.</p>	<p>Пухлиноподібні ураження кісток - фіброзна дисплазія, херувізм, еозинофільна гранульома (хвороба Таратинова), деформуючий остоз (хвороба Педжета). Центральна (репаративна) гігантоклітинна гранульома. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова. Основні клінічні прояви та принципи діагностики остеогенних пухлиноподібних новоутворень щелеп. Обстеження хворих з метою діагностики пухлин, роль сучасних методів обстеження (рентгенологічна, радіоізотопна діагностика, цитологічна і гістологічна верифікація пухлин). План комплексного лікування хворих на вказану патологію. Ускладнення, профілактика.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 8, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	за розкладом
П-10	<p>Доброякісні пухлини м'яких тканин ЩЛД (шкіри, жирової, сполучної, м'язової, нервової тканин, кровоносних та лімфатичних судин): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування. Пухлиноподібні утворення м'яких тканин ЩЛД: етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика,</p>	<p>Пухлини жирової тканини: ліпома. Пухлини фіброзної тканини: фіброма. Пухлини м'язової тканини: міома, лейоміома, рабдоміома. Пухлини кровоносних судин: гемангіома (капілярна, кавернозна, гронаподібна, доброякісна гемангіоендотеліома). Пухлини лімфатичних судин: лімфангіома - капілярна, кавернозна, (кістозна гігрома). Пухлини периферійних нервів обличчя: неврилемома (шваногліома), нейрофіброма. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування. Обстеження хворих з метою діагностики пухлин, роль сучасних методів обстеження (рентгенологічна, радіоізотопна діагностика, цитологічна і</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 8, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	за розкладом

	лікування.	гістологічна верифікація пухлин). План комплексного лікування хворих на вказану патологію. Ускладнення, профілактика. Пухлиноподібні утворення фіброзної тканини: фіброматоз ясен, променевий келоїд, келоїд, периферійна гігантоклітинна гранулема (гігантоклітинний епуліс), фіброматозний і ангіоматозний епуліс. Пухлиноподібні утворення жирової тканини: дифузний ліпоматоз. Пухлиноподібні утворення лімфатичних судин: системний лімфангіоматоз. Пухлиноподібні утворення периферійних нервів обличчя: нейрофіброматоз (хвороба Реклінгхаузена), травматична неврома. Пухлиноподібні утворення зародкового походження: тератома (дермоїдна кіста). Природжена кіста і нориця з ембріональних залишків. Бокова (бранхіогенна), серединна (тиреоглосальна) кіста і нориця обличчя та шиї. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування. Обстеження хворих з метою діагностики пухлиноподібних утворень, роль сучасних методів обстеження (рентгенологічна, радіоізотопна діагностика, цитологічна і гістологічна верифікація). План комплексного лікування хворих на вказану патологію. Ускладнення, профілактика.		
П-11	Передракові захворювання шкіри обличчя, слизової оболонки порожнини рота та язика. Гістологічна будова, клінічні	Класифікація. Факультативні, облігатні форми. Фонові захворювання. Клінічні прояви, методи діагностики, лікування. Облігатні передраки - бородавчатий, вузловий передрак і обмежений	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПП 1, ПП 2,</i>	за розкладом

	форми, диференційна діагностика, лікування, профілактика.	передраковий гіперкератоз червоної кайми губи, абразивний хейліт Манганотті, хвороба Боуена, еритроплакія. Факультативні - ерозивна і верукозна форми лейкоплакії, ерозивно-виразкова і гіперкератотична форма червоного вовчака і плоского лишая, післяпроменевої стоматит. Гістологічна будова, сучасні методи діагностики і лікування передракових захворювань шкіри обличчя, слизової оболонки порожнини рота та язика. Принципи і методи диспансеризації хворих із передраковими захворюваннями обличчя і органів порожнини рота.	<i>ПР 3, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i>	
П-12	Злоякісні пухлини м'яких тканин ЩЛД та шиї: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція тощо).	Класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика злоякісних пухлин ЩЛД. Принципи лікування. Біологічні основи та імунологічні аспекти клінічної онкології. Особливості росту злоякісної пухлинної клітини та дія на неї променевого опромінення, кріотерапії, гіпертермії, хіміопрепаратів, оксигенації, ультразвуку, гіпоксії. Імунотерапія хворих на злоякісні пухлини й комплексне лікування хворих на злоякісні пухлини. Частота, етіологія, патогенез злоякісних новоутворів шкіри обличчя, слизової оболонки і органів порожнини рота (меланома, базаліома, карцинома, саркома). Класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, сучасні способи лікування.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i>	за розкладом
П-13	Рак і саркома щелеп: походження та гістологічна будова,	Злоякісні – інтраепітеліальна та плоскоклітинна карцинома, лімфоепітеліома, базально- і плоскоклітинний рак. Клініка,	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	за розкладом

	<p>класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування.</p>	<p>діагностика, лікування залежно від стадії ураження (хірургічне, променево, кріогенне, лазерне, комбінований вплив).</p> <p>Рак губи. Рак органів порожнини рота (язика, щоки, дна порожнини рота, твердого і м'якого піднебіння). Рак верхньої і нижньої щелеп. Клініка, діагностика, принципи лікування (променево, хірургічне, кріогенне, лазерне, хіміотерапія, медикаментозна, імунотерапія, комбінований вплив).</p> <p>Показання і протипоказання до хірургічного втручання на первинному вогнищі і на шляхах регіонарного метастазування. Особливості знеболення і післяопераційного ведення хворих. Показання до проведення інтенсивної терапії. Прогноз та критерії видужання. Саркома м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, лікування.</p>	<p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	
П-14	<p>Доброякісні пухлини та кісти слинних залоз: класифікація, етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.</p> <p>Злоякісні пухлини слинних залоз: гістологічна будова, клінічні форми, диференційна діагностика, лікування.</p>	<p>Ретенційна кіста малих слинних залоз. Кіста великих слинних залоз. Ранула. Клініка, диференціальна діагностика, гістологічна будова. Методи лікування.</p> <p>Пухлиноподібні: доброякісні - лімфоєпітеліальні ураження та ін. Діагностика, клініка, лікування. Ускладнення.</p> <p>Епітеліальні пухлини: аденома - поліморфна (змішана пухлина), мономорфна (аденолімфома та ін.); мукоепідермоїдна; циліндрома, аденоклітинна пухлина. Диференційна діагностика доброякісних та злоякісних пухлин слинних залоз.</p> <p>Карцинома: аденокістозна (циліндрома), аденокарцинома, епідермоїдна карцинома, карцинома в поліморфній аденомі.</p> <p>Лікування нозологічних форм пухлин із урахуванням</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	за розкладом

		локалізації у великих і малих слинних залозах. Хірургічні методи лікування і показання до них.		
П-15	Алгоритми виконання практичних навичок з розділів «Хірургічна стоматологія екстремальних станів та військова щелепно-лицева хірургія» та «Онкологія ЩЛД». Підсумкове заняття.	<p>Демонстрація практичних навичок.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти план-схему організації надання медичної допомоги щелепно-лицевим пораненим на етапах медичної евакуації. 2. Скласти план комплексного лікування хворих з вогнепальними пошкодженнями. 3. Вміти зібрати анамнез та провести огляд хворих із доброякісними та злоякісними пухлинами щелепно-лицевої ділянки, пухлиноподібними утворами. 4. Вміти скласти план обстеження пацієнтів із доброякісними та злоякісними пухлинами щелепно-лицевої ділянки, пухлиноподібними утворами. 5. Вміти скласти план діагностики та проводити інтерпретацію додаткових методів обстеження у пацієнтів із пухлиноподібними новоутворами м'яких тканин ЩЛД. 6. Вміти проводити діагностичну пункцію. 7. Вміти виконувати інцизійну біопсію. 8. Вміти виконувати ексцизійну біопсію. 9. Вміти визначити покази та протипокази до хірургічного лікування доброякісних та злоякісних пухлин, пухлиноподібних та передракових захворювань ЩЛД. 10. Вміти скласти план та об'єм медикаментозної терапії пацієнтів із доброякісними та злоякісними пухлинами щелепно-лицевої ділянки, пухлиноподібними утворами. 	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР10, ПР11, ПР12, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом

		<p>11. Вміти скласти план та об'єм післяопераційної медикаментозної терапії.</p> <p>12. Вміти проводити діатермокоагуляцію та кріодеструкцію.</p> <p>13. Вміти діагностувати ускладнення, що можуть виникнути після проведення хірургічного лікування доброякісних та злоякісних пухлин, пухлиноподібних утворів ЩЛД.</p> <p>14. Вміти скласти план комплексного лікування хворих із злоякісними захворюваннями ЩЛД.</p>		
СРС-1	Надання невідкладної медичної допомоги при травматичному, больовому шоці на етапах лікування.	<p>Клінічна картина травматичного шоку.</p> <p>Об'єм невідкладної медичної, який надається постраждалому з травматичним шоком на полі бою.</p> <p>Об'єм невідкладної медичної, який надається постраждалому з травматичним шоком в МПП (медичному пункті полку).</p> <p>Об'єм невідкладної медичної, який надається постраждалому з травматичним шоком в МПБ (медичному пункті батальйону).</p> <p>Об'єм невідкладної медичної, який надається постраждалому з травматичним шоком в ОМедБ (окремому медичному батальйоні).</p> <p>Фармакологічні групи препарати, які застосовують для надання невідкладної допомоги.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР10, ПР12, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i></p>	за розкладом
СРС-2	Надання невідкладної медичної допомоги при пошкодженнях судин обличчя та шиї на етапах лікування.	<p>Види кровотеч.</p> <p>Ступені крововтрати.</p> <p>Ознаки зовнішньої та внутрішньої кровотечі.</p> <p>Зміни в системі кровообігу при геморагічному шоці.</p> <p>Поняття про критичну зовнішню кровотечу.</p> <p>Способи тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі.</p> <p>Способи остаточної зупинки зовнішньої кровотечі.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР10, ПР12, ПР13, ПР14,</i></p>	за розкладом

		Застосування фізичних, хімічних і біологічних засобів для зупинки кровотечі.	<i>ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	
СРС-3	Надання невідкладної медичної допомоги при різних видах асфіксії.	Класифікація асфіксій. Причини виникнення асфіксій, клінічну симптоматику. Топографо-анатомічні межі, трикутники шиї, фасції шиї, клітковинні простори. Організація надання медичної допомоги щелепно-лицевим потерпілим. Оцінка загального стану хворих, групи ризику. Показання для проведення конікотомії. Показання для проведення трахеотомії. Ускладнення та помилки при виконанні конікотомії. Ускладнення та помилки при виконанні трахеотомії. Комплексне лікування асфіксій.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР10, ПР12, ПР13, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22, ПР23</i>	за розкладом
СРС-4	Сучасні методи лікування синдрому тривалого стиснення тканин обличчя (екстракорпоральна гемосорбція, плазмафорез та ін.), неврологічних змін після травми.	Періоди синдрому тривалого стиснення тканин. Методи екстра- та інтракорпоральної детоксикації організму. Суть екстракорпоральної гемосорбції, плазмаферезу. Інфузійна терапія, методики її проведення та можливі ускладнення. Фармакологічні препарати, які застосовують для інфузійної терапії. Їх особливості.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i>	за розкладом
СРС-5	Онкогенез. Сучасні погляди на біологічні засади онкогенезу.	Біологічні характеристики пухлинної тканини. Принципи онкологічної деонтології. Роль екзогенних і ендогенних факторів у розвитку пухлин. Теорії виникнення раку. Стадії канцерогенезу.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР14, ПР16</i>	за розкладом
СРС-6	Біологічні принципи лікування доброякісних та	Методи лікування доброякісних пухлин. Методи лікування злоякісних пухлин.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	за розкладом

	злюкисних пухлин ЩЛД.	Основні принципи хірургічного лікування онкологічних хворих. Основні принципи хіміотерапевтичного лікування злюкисних пухлин. Паліативні оперативні втручання. Визначення «цитостатична дія препаратів». Основні аспекти променевої терапії, що застосовується для впливу на злюкисні пухлини. Основні принципи імуностимулюючої терапії при лікуванні пухлин ЩЛД. Етапи диспансеризації онкологічних хворих.	<i>ПР 8, ПР14, ПР15, ПР16, ПР18, ПР19</i>	
СРС-7	Система імунітету при пухлинах і пухлиноподібних утвореннях ЩЛД.	Основні функції імунних клітин організму. Пухлинний процес. Особливості імунної відповіді при онкозахворюваннях ШЛД. Роль лімфатичної системи, як основного чинника, що перешкоджає розвитку онкозахворювань. Обґрунтувати методи діагностики імунітету при пухлинах та пухлиноподібних процесах ЩЛД. Імунодефіцитні стани при онкозахворюваннях: причини виникнення, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Методи клінічної діагностики верифікації пухлин щелепно-лицевої ділянки. Клінічні прояви злюкисного переродження пухлин щелепно-лицевої ділянки. Метастазування: причини виникнення, клініка, діагностика, лікування і профілактика.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 7, ПР14, ПР16</i>	за розкладом
СРС-8	Методи обстеження хворих з пухлинними та пухлиноподібними утвореннями ЩЛД. Біопсія.	Сучасні методи обстеження та діагностики пухлин та пухлиноподібних утворень щелепно-лицевої ділянки. Додаткові методи обстеження хворих з доброякісними та злюкисними пухлинами щелепно-лицевої ділянки.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР14,</i>	за розкладом

		<p>Мета і задачі біопсії. Види біопсії. Інтерпретація результату обстеження хворих з пухлинними та пухлиноподібними утвореннями ЩЛД. Онконастороженість при обстеженні стоматологічних хворих з патологією ЩЛД.</p>	<p><i>ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	
СРС-9	<p>Диференційна діагностика доброякісних і злаякісних пухлин ЩЛД.</p>	<p>Методи забезпечення ранньої і своєчасної діагностики доброякісних і злаякісних пухлин ЩЛД. Правила обстеження і постановки клінічного онкологічного діагнозу. Тактика лікаря-стоматолога на різних етапах диспансеризації хворих з пухлинами ЩЛД. Онконастороженість при обстеженні стоматологічних хворих з патологією ЩЛД. Оформлення відповідної медико-статистичної документації на хворих.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	<p>за розкладом</p>
СРС-10	<p>Диференційна діагностика виразок ЩЛД.</p>	<p>Класифікація виразок ЩЛД. Клінічна картина трофічної, травматичної, туберкульозної, сифілітичної, ракової, актиномікотичної виразок. Додаткові методи діагностики виразок щелепно-лищевої ділянки. Цитологічні та морфологічні методи дослідження, способи проведення, верифікація результатів. Диференційно-діагностичні особливості виразок щелепно- лищевої ділянки. Участь суміжних спеціалістів у верифікації клінічного діагнозу.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	<p>за розкладом</p>
СРС-11	<p>Сучасні методи лікування гемангіом м'яких та твердих тканин ЩЛД.</p>	<p>Класифікація гемангіом м'яких тканин та кісток ЩЛД. Клініка гемангіом м'яких тканин та кісток ЩЛД Загальна характеристика методів лікування гемангіом м'яких тканин та кісток ЩЛД. Етапи лікування гемангіом. Консервативне лікування (вичікувальна тактика).</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 8, ПР 9, ПР14, ПР15, ПР16,</i></p>	<p>за розкладом</p>

		<p>Хірургічне лікування. Медикаментозні засоби, що використовуються для проведення склерозуючої терапії. Лазерне лікування, СВЧ-кріодеструкція, діатермокоагуляція, кріотерапія, променеве лікування. Методика проведення, переваги та недоліки вказаних методів. Пропранолол в лікуванні гемангіом. Статистика післяопераційних ускладнень при гемангіомах м'яких тканин та кісток ЩЛД.</p>	<p><i>ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	
СРС-12	Сучасні методи діагностики та диференційна діагностика лімфаденопатій ЩЛД.	<p>Поняття «лімфогранулематоз», «лімфоцитарна лімфома», «лімфаденопатія». Пухлини імунної системи. Діагностика лімфогранулематозу та лімфоцитарних лімфом. Особливості ураження лімфатичних вузлів при лімфогранулематозі та лімфоцитарних лімфомах. Диференційна діагностика основних проявів та ускладнень лімфогранулематозу та лімфоцитарних лімфом. Основні захворювання, які перебігають з синдромом лімфаденопатії.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР10, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	за розкладом
СРС-13	Сучасні методи лікування злоякісних пухлин м'яких тканин ЩЛД.	<p>Основні принципи лікування злоякісних пухлин м'яких тканин ЩЛД. Вимоги до проведення операції з видалення злоякісних пухлин м'яких тканин ЩЛД та особливості їх проведення (абластика та антибластика). Променева терапія. Фактори, які визначають реакцію пухлини на фракціоноване опромінення. Комбіноване лікування злоякісних пухлин м'яких тканин ЩЛД. Варіанти проведення. Зміни в порожнині рота при променевої терапії.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 8, ПР 9, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	за розкладом

		<p>Кріотерапія, гіпертермія, ультразвукове опромінення тканин, лазеротерапія, електрокоагуляція злоякісних пухлин м'яких тканин ЩЛД.</p> <p>Хіміотерапія злоякісних пухлин. Методи і шляхи введення хіміопрепарату в пухлину.</p> <p>Імунотерапія злоякісних пухлин. Методи проведення.</p> <p>Хірургічні методи лікування ускладнень неоперабельних злоякісних пухлин м'яких тканин ЩЛД.</p>		
СРС-14	<p>Сучасні методи лікування злоякісних пухлин щелеп. Усунення кісткових дефектів ЩЛД після видалення пухлин.</p>	<p>Основні принципи лікування злоякісних пухлин твердих тканин ЩЛД.</p> <p>Вимоги до проведення операції з видалення злоякісних пухлин твердих тканин ЩЛД та особливості їх проведення (абластика та антибластика).</p> <p>Променева терапія. Фактори, які визначають реакцію пухлини на фракціоноване опромінення.</p> <p>Комбіноване лікування злоякісних пухлин ЩЛД.</p> <p>Варіанти проведення.</p> <p>Зміни в порожнині рота при променевої терапії.</p> <p>Кріотерапія, гіпертермія, ультразвукове опромінення тканин, лазеротерапія, електрокоагуляція злоякісних пухлин.</p> <p>Хіміотерапія злоякісних пухлин. Методи і шляхи введення хіміопрепарату в пухлину.</p> <p>Імунотерапія злоякісних пухлин. Методи проведення.</p> <p>Хірургічні методи лікування ускладнень неоперабельних злоякісних пухлин ЩЛД.</p> <p>Методи усунення кісткових дефектів ЩЛД після видалення пухлин.</p> <p>Протезування та реабілітація хворих після втручання у зв'язку з деформацією щелеп.</p>	<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 8, ПР 9, ПР14, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21, ПР22</i></p>	за розкладом

Система організації практичного заняття

Тривалість практичного заняття 2 академічних години – 1 год. 30 хв., в тому числі 10 хв. на перерву.

1. Підготовчий етап - 20 хв.

1.1 Організаційні заходи - 5 хв.

1.2 Постановка навчальних цілей та мотивація – 5 хв. Обґрунтування викладачем значення теми заняття для подальшого вивчення дисципліни та професійної діяльності лікаря з метою формування мотивації та цілеспрямованої навчальної діяльності. Ознайомлення студентів з конкретними цілями та планом заняття.

1.3 Контроль вихідного рівня знань (стандартизовані методи контролю) – 10 хв. Проведення стандартизованого контролю вихідного рівня підготовки студентів, обговорення та відповіді на запитання студентів.

Навчальні технології, матеріали методичного забезпечення: питання для індивідуального усного та письмового опитування, типові ситуаційні задачі та тести; таблиці, муляжі, розбірні моделі щелеп, підручники, навчальні посібники, довідники, атлас, методичні рекомендації відповідно тематики заняття, відеофільми.

2. Основний етап – 30 хв.

Формування професійних навичок та вмінь. Збирання студентами анамнезу та проведення огляду тематичного хворого. Студенти складають план обстеження пацієнта, план додаткових методів дослідження, заповнюють відповідну медичну документацію, відпрацьовують техніку проведення діагностичних маніпуляцій, лікувальних заходів, відпрацьовують практичні навички відповідно до тематики заняття.

Навчальні технології, матеріали методичного забезпечення: хворі стоматологічної поліклініки, історії хвороби, підбірка результатів додаткових методів обстеження тематичних хворих, ситуаційні задачі, алгоритми виконання практичних навичок, муляжі, інструментарій, тематичні відеоматеріали.

3. Заключний етап – 30 хв.

3.1 Контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок з використанням індивідуальних тестових завдань, ситуаційних задач, питань, демонстрації практичної навички чи вміння (10-15 хв.), перевірка робіт (5-10 хв.). Оцінка поточної діяльності студента впродовж заняття, враховуючи стандартизований кінцевий контроль, проведення аналізу успішності студентів, оголошення оцінки діяльності кожного студента та відображення її в журналі обліку відвідувань та успішності студентів.

3.2 Підведення підсумків заняття.

3.3 Домашнє завдання. Інформування студентів про тему наступного заняття. Рекомендована література.

Самостійна робота студентів включає:

- конспекти теоретичного матеріалу, розв'язок ситуаційних завдань, контрольних запитань з відповідних тематик самостійної роботи тощо;
- створення мультимедійних презентацій за обраними тематиками самостійної роботи;
- створення стендових презентацій за обраними тематиками самостійної роботи;
- написання історії хвороби згідно обраних нозологій;
- підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, тощо);
- виконання завдань з навчальної дисципліни впродовж семестру;
- роботу над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з робочою навчальною програмою дисципліни винесені на самостійне опрацювання студентів;
- підготовку до всіх видів контрольних робіт;
- виконання завдань, передбачених програмою практики;
- роботу в студентських наукових гуртках та осередках тощо;
- участь у роботі «круглих столів» тощо;
- участь у науковій і науково-методичній роботі кафедр, факультетів;

- участь у наукових і науково-практичних конференціях, олімпіадах тощо;
- підготовку до підсумкової державної атестації та ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія».

З метою організації проведення самостійної роботи на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії викладачами проводяться наступні заходи:

- групові та індивідуальні консультації;
- співбесіди зі студентами;
- систематичний контроль за виконанням студентами завдань, рекомендованих до самостійного опрацювання;
- забезпечення студентів засобами для самоконтролю (тести, пакети контрольних питань та ситуаційних задач);
- аналіз та оцінка роботи студента.

Інноваційні методи і технології, що використовуються в навчальному процесі

Дисципліна	Назви педагогічних технологій і інноваційних методів навчання
Хірургічна стоматологія	<ul style="list-style-type: none"> - залучення студентів до роботи з відомими електронними базами медичної інформації (ScienceDirect, PubMed, Пантелеймон тощо) через інтернет-мережу; - використання у педагогічному процесі міждисциплінарного підходу до вивчення стоматології – постійне акцентування уваги студентів на зв'язку предмету з базовими дисциплінами та суміжними медичними спеціальностями; - залучення студентів до асистувань при проведенні операційних втручань, онлайн-трансляція операцій в методичний кабінет завдяки наявному сучасному відео-обладнанню з синхронним обговоренням проведених маніпуляцій; - систематичні огляди зі студентами тематичних пацієнтів та обговорення клінічних випадків, мотивація студентів до складання алгоритмів діагностично-лікувальних заходів за умов тієї чи іншої стоматологічної патології.

Усі необхідні матеріали (методичний супровід, нормативні документи, перелік питань для поточного та підсумкового контролю, перелік алгоритмів виконання практичних навичок) представлені на інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

Контрольні заходи при вивченні дисципліни «Хірургічна стоматологія» включають поточний контроль, підсумковий контроль – екзамен (весняний семестр).

Перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс проводиться вхідний контроль. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах та засіданнях методичних комісій спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття з дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування навчального процесу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. Поточний контроль здійснюється на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль вхідного рівня знань, якість виконання практичної роботи, рівень теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану та результати вихідного контролю рівня знань.

Оцінка з дисципліни «Хірургічна стоматологія», представленої **трьома** змістовими модулями, є рейтинговою та визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу, рівень теоретичної та практичної підготовки. Форми проведення поточного контролю - тестування, розв'язування ситуаційних задач, вирішення клінічної ситуаційної задачі, демонстрація практичної навички чи вміння, відповіді на стандартизовані теоретичні питання. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими та відповідають еталонам відповідей.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною шкалою (національною). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною 120-бальною шкалою.

Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті і заноситься в журнал обліку академічної успішності.

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за критеріями, наведеними у таблиці.

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
<p><i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i></p> <p><i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 5, ПР 6, ПР 7, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР 11, ПР12, ПР 13, ПР 14, ПР 15, ПР 16, ПР 17, ПР 18, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 22, ПР 23</i></p>	<p><i>V семестр:</i> <i>Л1-Л3</i> <i>П1-П15</i> <i>СРС1-СРС8</i></p> <p><i>VI семестр:</i> <i>Л1</i> <i>П1-П15</i> <i>СРС1-СРС14</i></p>	<p>пакет тестових завдань; відкриті питання, ситуаційні задачі, практичні навички</p>	<p>- «відмінно» - студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>- «добре» - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;</p> <p>- «задовільно» - студент в основному опанував</p>

			<p>теоретичними знаннями навчальної теми або дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>- «незадовільно» - студент не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Критерії оцінювання за видами контролю подано нижче</p>
--	--	--	--

Критерії оцінювання тестового завдання

«відмінно» – студент вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

«добре» – студент вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;

«задовільно» – студент вирішив 60,5-79 % із запропонованого набору тестових завдань;

«незадовільно» – студент вирішив менше, чим 60,5 % із запропонованого набору тестових завдань.

Критерії оцінювання пакета відкритих питань

До складу завдання входить 5 відкритих питань за темою практичного заняття. Вартість кожного окремого питання 1 бал, або 20%. Результати відповідей сумуються та виставляється оцінка за п'ятибальною шкалою: 5 «відмінно» – 4,5-5 балів; 4 «добре» – 3,5-4 бали; 3 «задовільно» – 3 бали; 2 «незадовільно» – 2 і менше балів.

Кожне із питань оцінюється за наступними критеріями:

1 бал – студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття; самостійно, грамотно і послідовно з вичерпною повнотою відповів на запитання; демонструє глибокі і всебічні знання, логічно будує відповідь, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу.

0,75 бала – студент добре засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, аргументовано викладає його; розкриває основний зміст навчального матеріалу, дає неповні визначення понять, допускає незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, висловлює свої

міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних похибок у логіці викладу теоретичного змісту;

0,5 бала – студент в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття.

0 балів – студент не засвоїв навчальний матеріал теми, не знає основних визначень, понять; дає неправильну відповідь на запитання.

Критерії оцінювання ситуаційної задачі

«**відмінно**» – студент глибоко засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, вміє пов'язати теорію з практикою, що дозволяє йому розв'язувати ситуаційні задачі підвищеної складності.

«**добре**» – студент твердо засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, правильно застосовує теоретичні знання при розв'язуванні ситуаційних задач середньої важкості.

«**задовільно**» – студент засвоїв тільки основний матеріал без деталей, розв'язує лише найлегші задачі, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладі відповіді.

«**незадовільно**» – студент не знає значної частини теоретичного матеріалу теми заняття, припускається істотних помилок, не вирішує ситуаційну задачу.

Критерії оцінювання практичних навичок

«**відмінно**» – студент повністю володіє практичною навичкою, вміє пов'язати теорію з практикою.

«**добре**» – студент частково володіє практичною навичкою, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних завдань.

«**задовільно**» – студент володіє тільки обов'язковим мінімумом виконання практичного завдання, ознайомлений із технікою виконання.

«**незадовільно**» – студент не володіє практичною навичкою.

При використанні різних методів верифікації результатів навчання, їх бали сумуються в середнє арифметичне.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються під час підсумкового контролю.

В процесі проведення контрольних заходів викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами.

Відмітки про виконання або невиконання різних видів самостійної роботи студентів проставляються в Журналі обліку відвідувань та успішності студентів викладача.

Можливі форми самостійної роботи студентів, форми контролю та звітність

Види та форми самостійної роботи студентів	Форми проведення, контролю та звітності
---	--

<i>1. Підготовка до поточних аудиторних занять</i>	
1.1. Вивчення обов'язкової та додаткової літератури, текстів лекцій тощо	1.1. Активна участь в різних видах аудиторних занять
1.2. Виконання домашніх завдань	1.2. Перевірка правильності виконання завдань
1.3. Підготовка до практичних занять	1.3. Активна участь в практичних заняттях
1.4. Підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю	1.4. Написання контрольної роботи тощо
<i>2. Пошуково-аналітична робота</i>	
2.1. Пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою	2.1. Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять
2.2. Написання реферату за заданою проблематикою	2.2. Обговорення (захист) матеріалів реферату під час аудиторних занять або перевірка роботи викладачем
2.3. Аналітичний розгляд наукової публікації	2.3. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
2.4. Аналіз конкретної клінічної ситуації	2.4. Огляд пацієнтів, ознайомлення з результатами обстеження, заповнення документації
2.5. Практикум з навчальної дисципліни з використанням програмного забезпечення	2.5. Перевірка правильності виконання завдань
<i>3. Наукова робота</i>	
3.1. Участь в наукових студентських конференціях і семінарах	3.1. Апробація результатів наукових досліджень на наукових студентських конференціях і семінарах
3.2. Підготовка наукових публікацій	3.2. Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів, подача до друку результатів наукових досліджень
3.3. Виконання завдань в рамках дослідницьких проектів кафедри (факультету)	3.3. Використання результатів наукових досліджень в звіті з НДР, підготовка роботи на конкурс студентських наукових робіт

Підсумковий контроль

До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі, передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну. Для студентів, які пропустили 3 і більше навчальних занять, з дозволу деканату дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну в межах семестру.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених навчальним планом.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - екзамен.

До екзамену допускаються студенти, які відвідали усі, передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну – 72 бали.

Екзаменаторами призначаються викладачі кафедри - доцентсько-професорський склад згідно наказу та затвердженого графіку екзаменаційної сесії.

Дати, час проведення іспиту з хірургічної стоматології та кількість груп, що складають іспит в один день, визначається розкладом іспитів, складеним навчальним відділом університету.

<p>Перед кожним екзаменом на кафедрі проводиться консультація за окремим графіком консультацій.</p> <p>Результати оцінювання роботи студента впродовж семестру мають бути задокументовані (занесені до академічного журналу (електронного), заліково-екзаменаційної відомості, залікової книжки студента). Виконані студентами протягом семестру контрольні роботи, індивідуальні завдання зберігаються на кафедрі протягом року.</p>		
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/ екзамен – 60%/40% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	студент відвідав усі практичні заняття, виконав вимоги навчальної програми і отримав не менше, ніж 72 бали за поточну успішність.	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Екзамен (весняний семестр)	<p>Семестровий екзамен з хірургічної стоматології складається з наступних етапів:</p> <p>I етап – перевірка присутності студентів допущених до складання семестрового екзамену згідно заліково-екзаменаційних відомостей; ознайомлення студентів з членами екзаменаційної комісії та допоміжним персоналом підчас проведення екзамену (асистент, старший лаборант), тривалістю написання екзаменаційної роботи, правилами заповнення екзаменаційного бланку відповідей, термінами оголошення результатів іспиту.</p> <p>II етап – письмова відповідь на тестові завдання формату А. Студент отримує екзаменаційний білет, який містить пакет тестів (80 тестів формату А з наступних розділів хірургічної стоматології: «Пропедевтика», «Запальні захворювання ЩЛД», «Травматологія ЩЛД», «Хірургічна стоматологія екстремальних станів та військова щелепно-лицева хірургія» «Онкологія ЩЛД»).</p> <p>У кожному варіанті всі тестові завдання ідентичні, розташовані у різній послідовності з варіабельним розташуванням правильної відповіді та п'ятьох дистракторів. У кожному завданні використано відомі студентам терміни, назви, позначення.</p>	<p><i>Максимальна кількість балів - 80.</i></p> <p><i>Мінімальна кількість балів- 50</i></p> <p>Повторне складання екзамену дозволяється не більше двох разів – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.</p> <p>Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.</p> <p>Відмова студента виконувати екзаменаційне завдання атестується як незадовільна відповідь.</p> <p>У разі незгоди з оцінкою студент має право подати в день оголошення оцінки завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою.</p> <p>Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідності, інших фахівців, протягом трьох днів розглядає апеляцію і в усній формі повідомляє студента про результати розгляду</p> <p>Перевірені екзаменаційні</p>

	<p>Кожне тестове завдання має тільки одну правильну відповідь.</p> <p>Тривалість письмової роботи студента складає 90 хвилин.</p> <p>Виконання студентами екзаменаційного завдання повинно бути винятково самостійним. За використання заборонених додаткових джерел і засобів зв'язку чи підказок студент не допускається до подальшого складання екзамену та отримує оцінку «0» балів.</p> <p>Після заповнення студентом бланку відповіді, екзаменатор приймає письмові відповіді разом з екзаменаційними білетами та заліковими книжками від кожного студента.</p> <p>III етап – перевірка робіт екзаменатором.</p> <p>IV етап – оформлення документації та оголошення результатів (здійснюється екзаменатором не пізніше, ніж через два дні після проведення екзамену за розкладом з вказанням балів та оцінки за національною шкалою).</p>	<p>роботи зберігаються три місяці, після цього утилізуються.</p>
--	---	--

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

9. Політика курсу

При вивченні дисципліни політика академічної доброчесності забезпечується відповідно до Закону України «Про Освіту». Стаття 42 „Академічна доброчесність”, URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>, та Кодексу академічної етики у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, URL: <https://nauka.meduniv.lviv.ua/wp-content/uploads/kodeks-akademichnoyi-etiki-2021.pdf>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- особисту присутність на всіх лекційних і практичних заняттях, окрім випадків спричинених поважними причинами;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- надання якісних освітніх послуг;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- систематичне та безперервне підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку та самовдосконалення;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Література

Обов'язкова

1. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. – Т.1/ Маланчук В.О., Воловар О.С., Гарляускайте І.Ю. – К.: Логос, 2011 – 627 с.
2. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. – Т. 2/ Маланчук В.О., Логвіненко І.П., Маланчук Т.О. та ін. – К.: ЛОГОС, 2011–606 с .
3. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофеев — К., 2017. — 752 с.
4. Алгоритми виконання практичних навичок з хірургічної стоматології: навч.-метод. посіб. для студентів стомат. ф-тів ВНЗ МОЗ України / Я. П. Нагірний [та ін.]. - Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. - 102 с.: іл.
5. Ломницький І.Я. Алгоритми практичних навичок з хірургічної стоматології: навч. посіб. / за ред. Ломницького І.Я. – Львів: ГалДент, 2011- 59 с.
6. Ломницький, І. Я. Пропедевтика хірургічної стоматології : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / І. Я. Ломницький. - Львів : ГалДент, 2001. - 114 с.
7. Харьков Л.В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова ; за ред. Л.В. Харькова. — К. : ВСВ «Медицина», 2015. — 496 с.
8. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.
9. Невідкладна допомога в практичній хірургічній стоматології (методичні вказівки) / уклад. Я.Е. Варес та ін. – Львів, 2014 – 34с.

10. Аветіков Д. С. Передпухлинні захворювання щелепно-лицевої ділянки : навч. посіб. для студ.стоматол. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації та лікарів-інтернів / Аветіков Д. С., Соколова Н. А., Рузін Г. П. ; Вищ. держ. навч. закл. України "Укр. мед. стоматол. акад.", Каф. хірург. стоматології та щелеп.-лиц. хірургії з пластич. та реконструкт. хірургією голови та ший, Харк. нац. мед. ун-т, Каф. хірург. стоматології та щелеп.-лиц. хірургії. - Полтава : АСМІ, 2012. - 66с.
11. Аветіков Д.С. Методологія алгоритму виконання практичних навичок в клініці хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних закладів IV рівня акредитації / Аветіков Д.С., Яценко І.В., Ставицький С.О. ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: 2012. – 68 с.
12. Алгоритми виконання практичних навичок з хірургічної стоматології: навч.-метод. посіб. для студентів стомат. ф-тів ВНЗ МОЗ України / Я. П. Нагірний [та ін.]. - Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. - 102 с.: іл.
13. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю "Стоматологія": навч. посібник для студентів стоматологічних факультетів, лікарів-інтернів, лікарів-стоматологів / Н. В. Біденко [та ін.] ; МОЗ України , НМУ ім. О. О. Богомольця, Стоматологічний факультет. - К. : Книга-плюс, 2017. - 408 с.
14. Алгоритм виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» до комплексного практично-орієнтованого державного іспиту зі стоматології. за ред. проф. Л.М. Яковенко – К.: Книга плюс.-2017.-40 с.
15. Тимофєєв О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофєєв — К., 2017. — 752 с.
16. Харьков Л.В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова ; за ред. Л.В. Харькова. — К. : ВСВ «Медицина», 2015. — 496 с.
17. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 1, 2012. - 2000 p.
18. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 2, 2012. - 1772 p.
19. Atlas of Human Anatomy / F. Netter – 2nd ed. – New Jersey: ICON Learning Systems. – 592 p.

Додаткова:

20.

1. Основи стоматології: Підручник для мед. ВНЗ III—IV рів. акред. Рекомендовано МОЗ / За ред. В.О. Маланчука. — К., 2009. — 600 с.
2. Рибалов О. В. Основи стоматології: Підручник для студентів медичних факультетів вищих медичних закладів освіти III- IV рівнів акредитації / О. В. Рибалов, М. Г. Скікевич. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 232 с.
3. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології: навч. посібник . - 3-е вид., перероб. і доп. - Київ: Спалах, 2003
4. Ломницький І.Я. Алгоритми практичних навичок з хірургічної стоматології: навч. посіб. / за ред. Ломницького І.Я. – Львів: ГалДент, 2011
5. Ломницький І.Я. Основи хірургічної стоматології. – 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: ГалДент, 2008
6. Ломницький, І. Я. Пропедевтика хірургічної стоматології : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / І. Я. Ломницький. - Львів : ГалДент, 2001. - 114 с.
7. Масний З. Травми щелепно-лицевої ділянки у дітей: текст лекції для студентів. – Львів, 2008.
8. Мигович М. Місцеве знечуження тканин щелепно-лицевої ділянки: посіб. / М. Мигович, І. Мигович. – Львів, 2004
9. Митченко В. І. Пропедевтика хірургічної стоматології : підруч. для студ. стомат. ф-тів ВНЗ України III-IV рівнів акредитації. - Вінниця : Нова Книга, 2004. - 271 с.
10. Грицай Н. М. Нейростоматологія : навч. посіб. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації / Н. М. Грицай, Н. О. Кобзиста. - Київ : Здоров'я, 2001. - 142 с.

11. Основи передпротезної хірургічної підготовки порожнини рота: Метод. розробка/ Готь І.М. [та ін.] – Львів: ГалДент, 2008.
12. Посібник алгоритмів з хірургічної стоматології для підготовки до єдиного державного практично-орієнтованого іспиту / уклад. І. М. Готь [та ін]. – Львів, 2006
13. Рузін Г. П. Хірургічна стоматологія в схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. стомат. ф-тів вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Г. П. Рузін, А. А. Дмитрієва, О. Ю. Стоян ; за ред. Г. П. Рузіна. – Вінниця: Нова книга, 2007
14. Рузін Г. П. Основи технології операцій у хірургічній стоматології та щелепно-лицевій хірургії: навч. посіб. для студ. стоматол. ф-тів вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Г. П. Рузін, М. П. Бурих. – Вінниця: Нова книга, 2008.
15. Соколов В. М. Щелепно-лицева хірургія. Реконструктивна хірургія голови та ший: підруч. для студ. стомат. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В. М. Соколов, В. І. Митченко, Д. С. Аветіков. – Вінниця: Нова книга, 2006.
16. Стоматологія : у 2 кн. : підруч. для лікарів-інтернів стомат. ф-тів післядипломної освіти вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / за ред. М. М. Рожка. - Київ : Медицина. - 2013 Кн. 2 / [авт. кол.: М. М. Рожко, І. І. Кириленко, О. Г. Денисенко та ін. ; рец.: В. С. Онищенко, Н. І. Смоляр]. - 992 с.
17. Тимофєєв О.О. Щелепно-лицева хірургія : підруч. / О. О. Тимофєєв. - Київ : Медицина, 2011
18. Ткаченко П.І., Гуржій О.В., Білоконь С.О. Гострі одонтогенні процеси щелепно-лицевої ділянки в дітей (періостит, остеомієліт, лімфаденіт). - Львів: Компакт-ЛВ, 2006.
19. Харьков Л. В.Хірургічна стоматологія дитячого віку: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Л. В. Харьков, Л. М. Яковенко, І. Л. Чехова ; за ред. Л. В. Харькова. – Київ: Книга плюс, 2003
20. Харьков Л. В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку : нац. підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Л. В. Харьков, Л. М. Яковенко, І. Л. Чехова ; за ред. Л. В. Харькова. - Київ : Медицина, 2015. - 496 с.
21. Черкашин С.І. Основи стоматології і щелепно-лицевої хірургії. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2003.
22. Черкашин С.І. Хвороби щелепно-лицевої ділянки: підручник. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001.
23. Bauml, Philips R.W., Lund M.R. Textbook of Operative Dentistry = Підручник з хірургічної стоматології.- 3-rd ed.- Philadelphia: Saunders, 1995.- 661p.
24. Kharkov L. V. Pediatric oral and maxillofacial surgery : a textbook for students of higher medical educational institutions of the III-IV levels of accreditation / L. V. Kharkov, L. M. Yakovenko, N. V. Kiselyova ; ed. by L. V. Kharkov. - Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2015. - 103 с.
25. Oral and maxillofacial surgery= Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія. Part 1 : textbook for the students of stomatological faculties of higher medical education establishments of the IV level of accreditation / V. O. Malanchuk [et al.] ; ed. V. Malanchuk. – Вінниця: Нова книга, 2011
26. Oral and maxillofacial surgery= Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія. Part 2 : textbook for the students of stomatological faculties of higher medical education establishments of the IV level of accreditation / V. O. Malanchuk [et al.] ; ed. V. Malanchuk. – Вінниця: Нова книга, 2011.
27. Pohranychna, Ch. R. Infections of the maxillofacial area : guide of lectures on oral and maxillofacial surgery for the english-medium students of the 3rd year education at dentistry faculty (spring semester) [Текст] : methodological guide / Ch. R. Pohranychna, R. Z. Ogonovsky. - Lviv, 2011.
28. Pohranychna, Ch. R. Maxillofacial oncology : guide of lectures on oral and maxillofacial surgery for the english-medium students of the 5th year education at dentistry faculty (autumn semester) [Текст] : methodological guide / Ch. R. Pohranychna, R. Z. Ogonovsky. - Lviv, 2011.
29. Vares Ya.E., Ogonovsky R.Z., Pohranychna Ch.R. Principles of Local Dental Anaesthesia and Teeth Removal: An Illustrated Methodological Guide. – Lviv, 2007.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

З метою запровадження нових навчальних технологій, реалізації концепції візуалізації навчального процесу та оволодіння студентами мануальними навичками проведення основних стоматологічних хірургічних маніпуляцій колективом кафедри впродовж 2013-2023 років проведено наступні організаційно-методичні заходи.

За рахунок спонсорської допомоги створено та налагоджено використання локальної комп'ютерної мережі та сучасного відеообладнання, яке забезпечує онлайн-трансляцію операційних втручань у учбові кімнати, що дозволяє студентам «віртуально» знаходитись в операційній, обговорювати з викладачами та оперуючими хірургами хід операції, особливості проведення тих чи інших хірургічних маніпуляцій тощо. На основі відзнятого відеоматеріалу операційних втручань створено відеотеку для демонстрації під час проведення відповідних тематичних занять. Відеотека кафедри містить також рекламні фільми з продукцією компаній «Septodont» (Франція), «Geistlich» (Швейцарія), «Synthes» (Швейцарія), «Ihde Dental» (Швейцарія), «ВТІ» (Іспанія) тощо, демонстрація яких розширює уяву студентів про сучасні технології в хірургічній стоматологічній практиці. Завдяки співпраці з Центром медичної 3D діагностики (м. Львів) у навчальний процес запроваджено використання програми розшифрування рентгенограм та комп'ютерних томограм «Point Nix» (Корея), що дозволить студентам краще орієнтуватись у питаннях променевої діагностики різних хірургічних стоматологічних патологій. Працівниками кафедри створено та впроваджено у навчальний процес авторські комп'ютерні програми діагностики та планування операцій кістектомії та атипичного видалення нижніх третіх молярів «RTG ruler» та «Xray analyzer» на які отримано патенти України на винахід та акти впровадження в практичну медицину.

Створено фантомний клас кафедри хірургічної стоматології та ЩЛХ, який забезпечений сучасним комп'ютерним та відеообладнанням для демонстрації операцій та тематичних фільмів. Для демонстрації та практичного оволодіння студентами навичками проведення місцевих анестезій у щелепно-лицевій ділянці та операції видалення зуба фантомний клас забезпечено фантомами голови зі змінними модулями щелеп (4 шт.), розбірними моделями черепа та щелеп (6 шт.), комплектами інструментарію для видалення зубів, проведення хірургічних втручань в щелепно-лицевій ділянці.

Для демонстрації та відпрацювання практичних навичок надання допомоги при травматичних пошкодженнях ЩЛД, фантомний клас забезпечено обладнанням та моделями для відпрацювання методики проведення моно- та міжщелепного шинування, операції остеосинтезу кісток лицевого скелета (3 моделі черепа з імітацією переломів верхньої щелепи та вилично-орбітального комплексу, 55 моделей з імітацією переломів кута нижньої щелепи, 45 моделей з імітацією переломів нижньощелепного симфізу, 40 моделей з імітацією дрібноуламкових переломів нижньої щелепи, 3 тримачі для фіксації моделей до робочої поверхні, «Synbone», Швейцарія).

У 2018 році на кафедрі отримано реанімаційний тренажер повнотілий з контрольним пристроєм (ОНІКО) для візуалізації та відпрацювання навичок надання невідкладної допомоги.

Практичні заняття з «Хірургічної стоматології» відповідно забезпечені методичним та ілюстративним матеріалом. Забезпечено візуалізацію алгоритмів виконання практичних навичок відеопрезентаціями.

12. Додаткова інформація

- відповідальна особа на кафедрі за навчальну роботу студентів 4 курсу стоматологічного факультету: доцент С.В.Уштан;
- e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua
- практичні заняття проводяться на клінічних базах кафедри за розкладом:
 - м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6,
КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії,
м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9,
КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона»
м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ,
- на кафедрі працює науковий гурток для студентів та магістрів,
- відпрацювання пропущених занять здійснюється за попереднім записом студентів у відповідному журналі; відробки практичних занять проводяться на чергуваннях викладачів, а також за індивідуальним графіком. Графіки відробок практичних занять розміщені на відповідних стендах та інформаційному сайті кафедри. Студенти, які пропустили 3 і більше практичних занять допускаються до навчання з дозволу деканату стоматологічного факультету, а також повинні відпрацювати пропущені заняття впродовж найближчих двох тижнів. Контроль за відробками практичних занять проводиться у відповідному прошитому журналі з наскрізною нумерацією і фіксацією дати проходження відробки, що відповідає графіку. Тривалість і критерії оцінювання при відпрацюванні практичного заняття такі ж, як і на занятті.
 - усі необхідні матеріали (методичний супровід, нормативні документи, перелік питань для поточного та підсумкового контролю, перелік алгоритмів виконання практичних навичок, критерії оцінювання дисципліни, графік консультацій та ін.) представлені на сайті кафедри та інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.

Укладач силабуса

Варес Я.Е., д.мед.н., професор

Медвідь Ю.О., к.мед.н., доцент

(Підпис)

Завідувач кафедри

Варес Я.Е., д.мед.н., професор

(Підпис)